

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

సంపుటము ౧౦

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ ఆగష్టు నెల 21-వ తేది మంగళవారము
ఈ పత్రిక యొక్క నిర్వాహకము, ప్రాజామాన శుద్ధ దశమి ౧౦.

No. 121

సంచిక ౧౨౧

అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

మనమయినమందు

చక్కని డబ్బీతో సహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నోవ్వలకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతకట్టమూడినిగల మాయమందుగాదు. నకలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన దేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

బలహీనము, నశముల బలహీనము

రక్త హామి
Deschiens' syrup

విశ్రాంతి ఉపయోగము.

ఇది, ఆరోగ్యమును, బలము, నియంతరించును, 30,000 వైద్యులు ఒప్పుకొనియున్న వారు. దీనిచే, హామి అను మార్కును, గమనించుము. ఎక్కడను లభిస్తును.

నమకము, న్యాయము, యథార్థముగల దుకొణమునందే

మీరు లావాదేవి చేయుటకు ఎప్పుడూ ప్రయత్నింపుడు.

చిన్న బిడ్డలు, బాలికలు, స్త్రీలు, మున్నగువారికి కావలసిన ఉచ్చిబిళ్ళలు, జడబిళ్ళలు, నాగరములు మొదలగునవి అమృతమున సిద్ధముగా నున్నవి. సవరము బుగారు, సీమవెడికి పూచీ నిచ్చెనము.

ఒక సవరము ఎత్తుకి వెండి రేకు, లక్క, మజారి వీరి ధర. రు 26

1 1/2 సవరము " " 36

2 సవరము " " 44

(1) ఉమ్మడి రామయ్య కెట్టి, గురుస్వామి కెట్టి కంపెనీ, 25 వై నాబాబురోడ్డు, మదరాసు.

చాకులు - తాళములు

మంగలికత్తులు.

అగ్రహారములలో చేయబడినవి. మొలములు.

వెంకటేశ్వర స్వామిగారి ప్రాయశ్చిత్యము.

బి. వెంకటేశ్వర అండ్ కో లిమిటెడ్

కట్టయ్య అండ్ లోక్ సుకర్న etc.

8081

వైద్యులకు. (గోదావరికిల్లా)

టెలిగ్రాఫిక్ అడ్రెసు: "వెంకటేశ్వర" వైద్యులకు.

రత్నపురుష లేహ్యం

గుభ్యాధిమలము, ఇతర కారణములవలన, కలిగిన శుక్ర వృక్షమును పోషించి బలమును తగ్గియును ఈమూలికా మహిమ తెలియజేయబడినది. విశేషించి వ్రాయు సవరము లేదు. శే 1-కి రు 3-4-0 అ. మోతాదు - అన్ని రోగములను అద్భుతముగా పురుషును. బుడ్డి 1-కి 1-8-0. శేటలగుటచేత.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

రాయవరం, గోదావరికిల్లా.

మహాకాళిభస్మము

డబ్బీ 8 అణాలు, 6 డబ్బీలు రూ 2-8-0

గారికిని చెడిపోవడం, గాఢదబ్బీలో పుంచబడి యున్నది. కొంచెము భస్మము వీక్షితో ఎక్కుగావలసి తెలుసుకొనుటకు రాని యెందనిచ్చిన యెడల చెందు నిమగ్నములలో అవి పుటపుట రానిపోవును. చర్యమునకు నలుపుగాని మరల చెరుగాని కల్గదు.

రాయల్ పండ్లపాడి

డబ్బీ 3 అ 12 డబ్బీలు రూ 2-0-0

పండ్లను మత్స్యమునల తెల్లగాచేసి చిగుళ్లను కట్టివేయు. తీపు, రక్తము, దుర్వాసన-పోగొట్టును.

చుండులైలము 2957

సీసా 8 అణాలు, పోస్టుఖర్చు 5 అణాలు

సువాసన నూనెలవల్ల తెలులో చుండు పోగొట్టినది ఇది చాలా ప్రశస్తమైనది. దీనిని అయినాదా దివ్యము. ఉపయోగించి విషమోచకు చుండు నిర్మూలముగా వర్తించును.

విక్టోరియాడిపో మైలాపూరు, మదరాసు.

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

గుంటూరు

శ్రీబలిదేవల్లి అమ్మకాంత కవిరచిత

కర్మకార్యకర్తలు (ప్రతిధాతక)ము	1-1-0
సాత్రాజితుము (కృంగారము)	1-6-0
బుద్ధిచూపినిలాసము (కరుణారసము)	1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, వద్యము)	2-0-0
సంపూర్ణకామాయణము	1-4-0
సంపూర్ణోత్తరరామాాయణము	1-4-0
వశీతులసి (ప్రతికతానాటకము)	1-4-0
సువర్ణపాత్ర (Spoiled by drink)	1-0-0
సుమతీదేవి (ప్రతికతానాటకము)	0-12-0
అనసూయ (ప్రతికతానాటకము)	0-12-0
రత్నపురకదనము (కర్మకార్యకర్తలు)	1-0-0

ఇతర గ్రంథములన్ని దొరకను. అర్ధమునట్టి కవిమను. వర్తకులకు మంచి కవిమను.

వృత్తాంతలేఖలు

నెల్లూరు
(స్వకీయవిలేఖరి)

మోసము

—మోసా రొక మానవుని కిరణము మాత్రము మానవ మెకలవలెను నొకయొకరును విచ్చేసియుండెను. తాడిపత్రి వీరింగు కంపెనీవారి సభకరిగానుండు, రంగులు అద్ద కము, నేతలున్న గుర్రములను స్వయముగ విక్రయించుచు న్నాననియు ప్రస్తుతము ఆంధ్రదేశమంతయు పర్యటించు నలసి ఆంధ్రుల వశము క్రముననుండెడి సరుకుల నమాచాలు మున్నగు వారి కొనిపెట్టుటకై తనను కంపెనీవారు పంపిరియు, చెప్పెను. ఇచ్చటనుండిన కాంగ్రెసు ప్రచారకులలో నొకరికి పరిచయము కలి గియుండుటచే నెంకటవతి నమ్ముగ్గులేనుని భద్రుల రక్షకులచే క్షిప్తి, వారికిలయు నమాచాలు మున్నగు వారిని మాపించిరి. ఇట్లు రెండుమూడుదినములు మాత్రముననుండి భద్రుల రక్షకులకు కా తులులకు వెళ్లి, వారిలో పరిచయమెట్లును చెప్పిరి. కొంత నమ్ముకము ప్రజ్ఞించితిర్యక్తి, నెంకటవతి కనుకు తాడిపత్రియండి మాత్రమునామాచాలు యిన్నానూరు గావలయుననియు వచ్చినవెంట నే చెల్లించెదననిచెప్పి, భద్రుల వ్యాపారములయొద్ద నుండియు మరి కొందరు కాంగ్రెసు ప్రచారకులయొద్దనుండియు మూడు 60 రూ పాయలు అను చెబుటగా పుచ్చుకొనిరి. భోజనము పెట్టిపూట కూలివారికి యేమియు నొసంగక తమకు వైకము చేబడునొంగి నవారికిని లేకును, నీగ్రామమున కదిలిపోయిరి. అంత యెన్నిదిన ములకు జవాబులేచి తాడిపత్రి వీరింగుకంపెనీవారు కుత్తరమును చాచగా, వారు నెంకటవతి కొద్దిమొదలుకొండకు చేరుకొని లోనండి తొలిగించితిమనియు ప్రస్తుతము కంపెనీలో లేవనియు ప్రత్యక్షమై వెనుకొనిరి.

అరవిందుని జన్మదినమవశోత్సము

శ్రీఅరవిందుజన్మదినమవశోత్సవము ఈ నెల ౧౫ తేది సాయంత్రము 5.30 ఘ. విరాట పురమందిరమున శ్రీయుత జెజవాడ చంద్రశేఖరరెడ్డిగారి యధ్యక్షత కింద జరిగెను. ప్రేక్షకుల సేవలు విచ్చేసియుండిరి. శ్రీయుతులు చతుర్వేదుల వెంకటేశ్వర్లు గారి సుబ్బరామయ్యగారు అరవిందుని జీవితము, గుణవిశేషములు, తత్వజ్ఞానము, మున్నగువిషయముల గూర్చి అతిథివుల మాగ వ్యాసములవాసి చదివిరి. అరవిందుడు తఃభార్యకును, స్నేహితులకును వాసిని కొన్ని మాటలుగూడలును మాడ చదివినభిరుదులకు వినిపించిరి. అధ్యక్షుని యభిప్రాయమునో సభ ముగిసెను.

వె. కటగిరి సాంఘికబహిష్కారము

వెంకటగిరి గ్రామమునందు కాంగ్రెసు ప్రచారకులపై సాంఘిక బహిష్కార ప్రచారమును కొందరు శ్రీమంతుల సుబ్బయ్యయ్యలకు తెలియించుచుండి. చాళికి, ములలి, కమ్మి, కమ్మి రి మున్నగువారల కట్టుబాటు చేత ప్రభుత్వములు జయించుచున్నది. కాని సుప్రభుత్వము వారిమనోభిప్రాయముల సభరి క్కరము కాదునని, తాలూకా సంఘమువారు కాంగ్రెసు ప్రచారకులకు మాత్రము కొంత ప్రభుత్వము కలుగుచుండుటచే, వారి నిషయమై కొన్ని తీర్మానములు గావించి, జిల్లా కాంగ్రెసువారి అనుమతికి పంపిరి. ఇదవిన జిల్లా కాంగ్రెసు సభయందుమాడ యీ విషయములు చర్చింపబడినది. వెంకటగిరి నివాసములను జిల్లా కాంగ్రెసు కార్యదర్శులు నగు శ్రీయుత కటగిరి వెంకటరామరావుగారు తమ గ్రామమునందు జరుగు సాంఘిక బహిష్కార ప్రచారమును చక్కగ నివర్తించిరి. ఈ విషయములను సంతృప్తముగ విచారించి రిపోర్టుచేయుటకై నొక యభిప్రాయమును జిల్లాసంఘమువారు నిశ్చయించిరి. ఈ సుభిప్రాయమువారు త్వరలో నీ విషయమును గూర్చి విచారణసలిపిగాని, ప్రచారకుల కప్రభుత్వనివారణ చేయుటకై మార్గములు వెదకుటకు పిలువ దును. కాన యీ కార్యమునకు త్వరలో పూనుకొనెదరుగాక.

శాసనసభలప్రకటనలు

శాసనసభలకు అభ్యర్థకులుగ నుండగోరెనువారు పంపెడి ప్రకటనలకు కాలం అంగుళముకు దఫా 1.కి రూ 2-0-0 చొప్పున చార్జీ యుచ్చుకొనిన గాని ప్రకటించుటకు వీలుండదు. వ్యవస్థాపకుడు.

దక్షిణ హైదరాబాద్

ఆయుర్వేదయునాని కాన్సరెన్సు

జాలై నెలారమున హైదరాబాద్ నందు కొచ్చిక్ మహారాజుగారి యధ్యక్షత కింద హైదరాబాద్ నివాసు ఆయుర్వేద యునాని వైద్య మహాసభయొక్క ఐదవ సమావేశము రెసిడెన్సీ బజారులోని ప్రేక్షకులకును మిక్కిలి జయప్రదముగ జరిగినది. అం దాంగులైసవారే విశేషముగ పాల్గొనిరి. మందులెట్లు, మూలములు, మొదలగువానో నొక ప్రదర్శనము ఏర్పాటు చేయబడినది. ఆయుర్వేదకారభోజనాగ్రాస మున దీర్ఘముగ నున్నందున కొంతభాగము అభ్యుదయములకు తక్కినది మిస్టర్ ఆర్. ఎస్. వాయుకు వార్యులగారి కులను చదువబడినది. హైదరాబాద్ లోని అనుభవజ్ఞులగు ముహమ్మద్ వైద్యులకు బిరుదులు, పతకములు, పదులు శ్రీశ్రీశ్రీ మహారాజ బహద్దూరుగారు తమ స్వహస్తముతో దయచేసి గావించిరి. ఆయుర్వేదకవి రాజమీరచాంకితు లగు హాకీం హరిగోవిందు గారు కాన్సరెన్సుయొక్క కార్యదర్శి, వీరుతమ తేజామస్సున మాగ నున్నను అతి ప్రయాసముతో సభకు విచ్చేసిరి.

వైద్యరహిత వాస్తవ్యులగు హాకీం, డాక్టరు హమ్మి రంగమగారు జనరల్ సెక్రటరీగా కాన్సరెన్సులో పనిచేసిరి. వీరికి సమయ పతకమేగా: "వైద్యపంచానన" యను బిరుదొసగ బడినది. ఇట్టివల సంఘ వాయుకులను, నిజారా హైస్కూలు యను నగు శ్రీయుతులు వసూలు నారాయణదాసు, దావతు జశ్వరసానిస్వామి గార్లు సమయ, పతకము లొసగబడినవి. వీరిలో మొదటివారికి "వైద్యవైద్య" యనియు, రెండవ వారికి "వైద్యభూషణ" యనియు బిరుదు లియ్యబడినది. ఇరువురును ప్రదర్శనకాల కార్యదర్శులుగ పనిచేసిరి. హైదరాదు మహమ్మదీయ అతిథుల సన్మానమునకై హాకీం కండిత్ ప్రభు దయాలుగాక కార్యదర్శిగ నియమించబడి యుండిరి. వీరికి "వైద్యసుభాకర" యను బిరుదియ్యబడినది. హాకీం రామకృష్ణ గారు "భిష్క శిరోమణి" యనియు, హాకీం వారాయణదాసు గారు "వైద్యశిరోమణి" యనియు హాకీం మహబూబ్ లో సాహెబు, "వైద్యశిరోమణి" యనియు హాకీం మహమ్మదీ దలీ సాహెబు (ప్యా. లోపసంఘ కార్యదర్శి) "మొయిసా లో తిబ్బా" యనియు బిరుదాంకితులైరి. హాకీం శిక్షాప్రసాదు, హాకీం సుతాద్రసాదు, హాకీం రామదాసు, హాకీం వారాయణ స్వామి, హాకీం రామరాజుగార్లు సమయ, పతకము లియ్య బడినవి.

హాకీం హరిగోవిందుగారి నిర్యాణము

ఆయుర్వేద కవిరాజ బిరుదాంకితు లగు హాకీం హరి గోవిందుగారు రెసిడెన్సీ బజారులోని వ్యక్తులనునందు ఆగస్టు నెల ౧౭ తేదిని సుర్భుకులైరి తెలుపుట కెంతయు చింతింపుచున్నాము. ఆయుర్వేద యునాని కాన్సరెన్సు వీరి కార్యదర్శులుగ నుండి బహుశద్ధతో తమ విధి కృత్యములకు నెరవేర్చిరి. వీరిద్ద ఆయుర్వేద వైద్య జుభ్యసిందిన హిందూ మహమ్మదీయ యాచకులు పెక్కులు ప్రస్తుతము హైదరాబాదునందు వైద్యము జేయుచున్నారు. రెసిడెన్సీ బజారులో నున్న వీరి వైద్యశాల చిన్నదైనను తమవురు బీదకోసులకు నిరంతర ముఖ్యమిచ్చుచుండెడిది. వీరికి సంగీతము దాదర మెక్కువగ నుండెను వీరు దాతృత్వబుద్ధి కలవారు. శ్రీ విద్యా భిమాన లు, నభాబులచేతను జాగ్రత్తచేరిన అదంతపండిత వైద్య శిరోమణులు. మహారాజా కిషిక్ ప్రసాదు బహద్దూర్ గారి యాదరణ పెక్కువగ వీరు పొందియుండిరి. వీరియాత్మకు పరచేత్తకుడు కాంతిర ప్రసాదించుగాక! వీరి తదనంతరము వ్యవహారములను చక్క పెట్టుటకు హాకీం వారాయణదాసు, హాకీం హమ్మిరంగము మొదలైనవారు నియమించబడి యున్నారు.

హిందూ మహాసభ

౧వ ఆగస్టు నాడు సాయంత్రము ఆరుగంటలకు విశేష వర్షపాట కలయందు మహాసభ శ్రీయుత నేటు లాల్ సెగ్గి గారి యధ్యక్షమున జరిగినది. ఈకింది తీర్మానము లుగీ కరింపబడినవి:—

(౧) వారజానీయందు రంగబోధ అభిలభారత హిందూ మహాసభకు హైదరాబాద్ హిందూసభాక్షమున తమ స్వంతభక్తులై ప్రతిభుగ పెట్టుటకు శ్రీయుతులు వామక్ వాయుకు జాగ్రత్త, రాఘవేంద్రరావుకృ. కృష్ణస్వామి ముదిరాజు, శ్యామిదిగంబు దాసుగారు ఎన్నుకొనబడిరి.

(౨) మర విచక్షణతక అన్ని తెలు హిందూ ఆశాభల సంగతులము ఆశాభలము హిందూసభ జతమున స్థాపించవలెనని నిశ్చయించబడినది. తేగము పేటయందు వామక్ వాయుకుగారు ఆశాభలమునకై యొక భవనమునిచ్చుట కంగీకరించిరి. ఆహమ్మను నగరమునందు చిరకాలము ఆశాభలమున పరిశ్రమచేసిన యనుభవజ్ఞు లొకడు హైదరాబాద్ లోని ప్రతిభా శూన్యముగ పనిచేయుట కంగీకరించినందున వారి నీ పనికై నియమించవచ్చును.

(3) మాంసమును విక్రయించు దుకాణములు పెద్దబాటలపైన నుండుట మాంసాహారులకునహిత మనవ్యామగ నుండుట యేగాక ప్రజల యారోగ్యమునకు భంగకరము. కనుక వీరిని సందలలో ప్రత్యేముగ కంపాందులు కట్టించి వానియందును నేర్పాటు చేయవలయునని పురపాలకుల సంఘము వారిని కోరవలెను.

(౪) వై.సాయందున్న హైదరా కాన్సరెన్సువారు లకు హిందూ మరబోధ గరువులకై మహమ్మదీయ ప్రచారమునకై చేయబడినట్లు చేయుటకును, హిందూ మరప్రచారకుల నియమించుటకును ఛరసాలాధికారులకు ఈసభ పతమున విజ్ఞాపనము పంపుకొనవలెను.

(5) ఇందును నెల కొకకర్యామును కభ్యులందర ఆమావాస్య తరువాత వచ్చు సువారము నాడు తత్వ సమావేశము కావలెను.

నిజారాహైస్కూలు ప్రజన కేంద్రసంఘ కార్యదర్శి పర్యటనము

హైదరాబాద్ లోని ఆంధ్రప్రభుత్వ శాస్త్రమువాదులును, ఆంధ్ర, ఆంగ్లేయు, ఉర్దూభాషలయం దసమాజపాండిత్యము గల వారును, కవిత్వాధురీణులును, సుప్రసిద్ధ క్రతులు, కేంద్రసంఘ కార్యదర్శులునగు శ్రీయుత మాదపాటి హనుమంతరావు పంతులుగారు ఆగస్టు ౧౫ వ తేదీన జిల్లాసంఘ కేంద్రమున వారు ఆవాడే సాయంత్రము వాయుకు గంటలకు ఆంధ్రబాలికా పాఠశాలయందు బహిరంగసభ సమావేశపంచిరి. శ్రీయుత చిల్లర శ్రీనివాసరావుగారు సభాధ్యక్షుర వహించిరి. సభకులో పాఠశాలయంతయు క్రిక్కిరిసియుండెను. మహమ్మదీయులు గూడ సభ కలకరించిరి. శ్రీమాక్ కేవభట్టు వేం.టరామా నిజాచారిగారు స్వరచితంబగు స్వాగత పంపిరకృములను శ్రీ హనుమంతరావుగారి కర్పించిరి. ఆంధ్రోద్యమమును గురించి శ్రీపంతులుగారు ఆంధ్రభాషయందును, తరువాత ఉర్దూభాష విపులముగ నుపన్యసించి సభ్యుల నానందింపజేసిరి. నీలగిరికా లయమున అల్పమార్పు విందున, శ్రీయుత పెండ్యాల కేసా ద్రిరావుగారి యాధిత్యమున బొంది మార్యాపేటలో జరు.బోవు వర్తకజనసభ, గ్రంథాలయ, భజనమందిరముల వార్షికోత్సవముల యందు పాల్గొనుటకు బయలుదేరిరి. అచ్చటినుండి భువ్యము, మధిర, వరంగలు, జంగాను, భోసగిరి మున్నగుపట్లకు వెళ్లినరగి తెలియచున్నది.

సంగారెడ్డి గ్రంథాలయము

ఆగస్టు 6 తేదిని సంగారెడ్డియందు పాఠశాలభవనమున "ది డక్కన్ ఆర్కైవ్ లైబ్రరీ" జతమున బహిరంగసభ సమావేశ మయ్యెను. హైదరాబాద్ నుండి మోటారువైస శ్రీయుతులు వామక్ వాయుకు, ఘవేంద్రరావు కర్క, మాదపాటి హనుమంతరావుగార్లు కల్గిరి. శ్రీవామక్ వాయుకు జాగ్రత్తగారు సభాధ్యక్షుర వహించిరి. చుట్టపట్ట గ్రామములనుండియీ కేవల సచ్చి సభ కలకరించిరి స్థానిక ప్రభులుందరు సభకు విచ్చేసిరి. విద్యుతుగరించి హనుమంతరావు రాఘవేంద్రరావు కర్కగార్లు ఉపన్యసించిరి. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయు లగు మోర్వీ జబ్బుర్ గార్లు సాహెబుగారు విద్యుకులనలగు లాభములను గూవించి ఉపాధ్యాయులు నుంచినదండక గలవారై యుండుట మాటలను నొక్కి వక్కానించిరి. భీమరావుగారు గ్రంథాలయ నివేదికచదివి వినిపించిరి. గ్రంథాలయభివృద్ధికై చందా లు విరాళములు కొందరు వాగ్దత్త మొనర్చిరి. అధ్యక్షుకోపశ్యాసా వంతరము అధ్యక్షులు పుష్పములచే నలంకరింపబడిరి. హైదరాబాద్ అతిథులకు లాహరింపు విందుజరిగెను.

శ్రీబ్రాహ్మశాసన ఆంధ్రభాషా నిలయుము - జింజియు

ఈనిలయుపు వార్షికోత్సవము పెద్దెంబరునెల 2 వ తేది నాడు శ్రీయుత రాయాసాహెబు మహ్మదరావుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుపబడును. నిజారాహైస్కూలులోని పరిభాషకులు, ఆంధ్రప్రభులు వివిధవిషయమును గురించి ఉపన్యసించుటకు కోరబడినారు.

(ఒకవిలేఖరి)

ఉక్కు పరిశ్రమకురక్షణము

ఉప పరిశ్రమలకు కలుగునష్టములు-

నివారణోపాయములు

టారిఫుబోర్డు విచారణ

(ఆంధ్ర ప్రదేశ్ సర్వేయర్)

జమ్మకుపురము, ఆగస్టు 20:— ఈ దినమున టారిఫుబోర్డువారు, తాతాకంపెన్ డైరెక్టర్లలో ను కరగు పేటర్నుగారిని, తాతా టెక్స్టిల్స్ ఇన్స్టిట్యూటు అధ్యక్షుడగు సాందర్సుగారిని విచారించిరి. ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణము నొసగినయెడల, ముడి ఉక్కుపై నాభారపడియుండు ఉపపరిశ్రమలకు గలుగునష్టములనుగురించియు చిక్కులగురించియు మొదటియాతడు దీర్ఘముగ ప్రశ్నింపబడెను. పేటర్నుగారు చాల జాగ్రత్తగాను, ఆలోచించియు ప్రత్యుత్తరముల నుపసగెను. ఉక్కును తయారు చేయుట కగు వ్యయమును గురించి రేపు పేటర్నుగారు విచారించబడుదురు.

పేటర్నుగారు రథ్యక్షునికి ప్రత్యుత్తర మొసగుచు దాదాపు అన్ని విషయలకు పరిశ్రమలకు ఉక్కు ఆవశ్యకమే ననియును, దీనికి రక్షణ నొసగుటచే రైల్వేవ్యయమును రైలుచార్జీయను నధిక మొనర్చుటయు గలదనియు సంగీకరించెను.

అధ్యక్షుడు:—క్షణపద్ధతివలన ఈ ప్రస్తుత నిబియు ధర లభికమై దాని ఫలితముగా పరిశ్రమలకు భంగము గలుగునని యెంచవచ్చును?

పేటర్నుగారు:—వ్యయము హెచ్చును. కాని ఏయే రకముల వస్తువులధరలు హెచ్చునదియు నేను వెలుపలేను.

ప్ర:—ముడిపదార్థముల ఖరీదు హెచ్చునట్లుగనెడల అందువలన నితర ఉపపరిశ్రమలకు చెడుగొనవచ్చుట గాదా?

ఉ:—ప్రశ్న నాకు సరిగ్గా బోధపడుటలేదు. రక్షణపన్ను వేసినయెడల చేతమునం దొకరకగతి వారివై నాభారము పడును. కాని ఏరకగతివారివై బడునది నిర్ణయింపవలెను.

అధ్య:—ఒకానొక పరిశ్రమకు గురైనయెడల నెక్కువతయైన వర్గ ఏదైనను సరే. వారిలో పోటీజేయు నిరయల్యయముగూడ ఎక్కువతయేబడుటలేదుగాన- ఆపరిశ్రమకు భంగరహితమే యుండును.

ఉ:—ఇందు ముఖ్యవిషయ మేమో నాకు బోధపడుట లేదు. ఈ విషయమున నాయభిప్రాయమును వెలుపఱుండుట యుచితమని దలచెదను.

అధ్య:—నే నితర విషయములను మనస్సులో నుడ్రేగిం గొని, మిమ్ముల సహృద్యుగా కలలో చిక్కుపరచి మిచ్చే వాని సంగీకరింపజేయుటకుయత్నించుటలేదు. ప్రశ్నను తిరిగి నడిపెదను. ఉక్కును రక్షణము నొసగుటవలన, విదేశీయులలో పోటీ చేయుట కిరకరపరిశ్రమలవారికి భంగరహితమగుండగా?

ఉ:—అయాపరిశ్రమల స్థితివై నీవిషయ మాభారపడి యుండును. ఈ ప్రశ్న సామాన్య అధిక న్యాయులకు సంబంధించినది.

అధ్య:—ఉక్కుపరిశ్రమకు రక్షణ మొసగుటవలన, భారతదేశమున దిగుమతిపరిశ్రమలకు భంగముగలుగదా? అను ప్రశ్న లో తాతాకంపెన్ వారి కెట్టి అభిప్రాయములను లేవని నే నెంచెదను.

ప్ర:—ప్రత్యేక నిర్దేశమును జాపినయెడల దానివై మాయభిప్రాయమును వెలిపెదను. కాని ఇట్టి సరస్తి ప్రశ్నలను గురించి మేము అభిప్రాయము వెలుపఱుటలేదు.

అ:—అయితే ఈ విషయనిర్ణయమున సంఘమువారికి మీ రిప్పుడు సహాయ మొసంగలేరా?

ఉ:—నూ అభిప్రాయ మివిషయమున బోర్డువారి కట్లుపకారియగునో దోయింపలేదు. ఇరకరపరిశ్రమలకు దుబయో గింపులకు ఒకవస్తువులకు మీరు రక్షణ నొసంగియెడల, వై ఇరకర పరిశ్రమలందు తయారగు వస్తువులధరలు హెచ్చితమగును. అట్టి తిరి తయారైన వస్తువుల కన్ను లేకుండా ఎందుకు దిగుమతి చేసినిచ్చుచున్నాము?

అధ్య:—ఇంకా నేనా విషయమును రాలేదు.

పేటర్నుగారు:—అదియే ముఖ్యమగు విషయము. ముడిపదార్థముల దిగుమతివై కన్నువేసి, తయారైన వస్తువులవై

వస్తు లేకుండా దిగుమతి చేయనిచ్చుట చేతను పరిశ్రమలకు చాల భంగకరము.

అధ్య:—ఇరకరవస్తువులకు రక్షణ మొసంగలే నని మీ రెట్టి సూచనలను జాపింపలేదు.

ప్ర:—ఇరకర వస్తువులలో మా కెక్కువ సంబంధము లేదు. వానికి రక్షణకవసరమని యొచియెడల అందుకు సంబంధించి నవారే కోరెదరు. తయారైన వస్తువుల కన్ను లేకుండా దిగుమతి యగుటవలన నితరపరిశ్రమలకు భంగము గలుగును.

అధ్య:—ఉక్కును రక్షణ మొసగుటవలన గలుగు చిక్కులను తగ్గించుట కేమైన నుపాయముల వెలిపెదరా?

ఉ:—ఇప్పుడీ విషయమున నాయభిప్రాయముల వెలిపి, ఇరకరపరిశ్రమలవారు తమకు సంబంధించిన వ్యవహారము లందు దెలుపుకొనువానికి భంగ మొదలించి నిచ్చగించెను. వారే వారిమాచనలకు జాపించినట్లుగాన, మాకు సంబంధించినవరకు నాయభిప్రాయముల నప్పుడు వెలిపెదము.

అధ్యక్షుడు:—మీకంపెన్ వారు, తమపరిశ్రమకు 82 1/3 వాత రక్షణము జాపలేనని గోరుటకు పూర్వము, తమవస్తువుల అమ్ముడుపోవుట కీకేతమున నెంతవరకు పీటగలదో విచారించి రాయనవిషయమును వెలియగోరుచుంటి.

ఉ:—విచారించిరి. అట్లుగాని మెడల నింకను ఎక్కువ రక్షణమును గోరెదవారే.

అధ్య:—రైల్వేరేటు ఇంకను అధికమైనయెడల, ఆభారము నీదేశమునందలి పరిశ్రమలకు భరింపగలవని మీ రెంచెదరా?

ఉ:—ఎంతఅధికమానో దానివైన ఈ ప్రశ్నకు ప్రత్యుత్తర మాభారపడియుండును. ఈ దేశమునందలి అన్ని పరిశ్రమలును, రైల్వేరేటు చాల అధికముగ నున్నవనియు తగ్గింపకలే ననియు ఎంచుచున్నార. కాని, ఇరకర విషయల తగు ప్రతిఫలములు జేపారునెడల నీ ప్రశ్నకు అధిక రైల్వేరేటును భరింపగలవు మేము గోరుచున్న విధముననే, ఇరకర పరిశ్రమలకుగూడ రక్షణము నొసంగియెడల రైల్వేరేటు ధికముగ నభివృద్ధి నొందును. అందువలన రైల్వేరేటు వ్యాపారము ఎక్కువ తగులను. వ్యాపార మెక్కువయినప్పుడు రైల్వేవారు తమ రేటుల తగ్గింపవచ్చును. పరిశ్రమల సతిత్వరీతియగు నభివృద్ధి యొనర్చుటయే ప్రభుత్వమువారి విధానము.

అధ్య:—అందుచేతనే ఈ సంఘమువారి మాచనలవలన అట్టి అభివృద్ధికి భంగము గలుగవాయన విషయమును బోర్డు వారు ముందుగా విచారించి వెలిసికోవలెను.

పేటర్నుగారు:—ఈ విషయమున బోర్డువారు బెంగాలు నాగపూరు రయల్వేవారిని విచారించవచ్చును. కాని, రక్షణపన్ను వలన అధికమగు కట్టాల ఖరీదువలన రయల్వేరేటులకుం దెక్కువ భేదము గలుగదని నాతలంపు. అందుచే పారిశ్రామికాభివృద్ధికి భంగము కలుగదు ఈ పన్నును విధించుటచే, నితర ఉపపరిశ్రమలకు నిరుత్సాహతకు పుడకుండుట ఈకంపెన్ వారికి చాల పశ్చాత్తాపము విషయము.

అధ్య:—కాని అట్టి అవాంఛనీయ ఫలితములు గలుగకుండ నొనర్చుటకు మీరేమైన నుపాయ నొసంగగలరా?

ఉ:—నేను, లోక మొత్తము మొదలకు ఉపపరిశ్రమలకు, ఉక్కునుకంటె గూడ నెక్కువరక్షణము నొసగవలెను.

గివ్వాలాగారు:—కంపెన్ వేటరీ రక్షణమును గురించి మీరు నడిపిరి. ఏ విధమగు రక్షణపద్ధతిని మీరు నూచించెదరు?

ఉ:—అవిషయమును గురించి బోర్డువారు నాయభిప్రాయమును గోరునెడల నందులకు వ్యతిరేక నొసగవలెను ఈ ఉపపరిశ్రమలకు ఉక్కును ఇరకరవస్తువులగా మార్చి అందులకు పరిశ్రమ లవనముగ సంపాదించు మొత్తమునుబట్టి రక్షణను నిర్ణయింప వలెనని మార్గము నే నప్పుడు వెలుపఱుచును.

తాతా టెక్స్టిల్స్ ఇన్స్టిట్యూటు

జమ్మకుపురమునందలి తాతా టెక్స్టిల్స్ ఇన్స్టిట్యూటు అధ్యక్షుడగు సాందర్సుగారు విచారించబడి గివ్వాలాగారికి ఇట్లు వెలిపిరి. ఈ పాతకాల రుడెండ్రుకు పూర్వము స్థాపించబడెను. అధిక కారణములచే విద్యార్థులు నితమిత సంఖ్యకును మాత్రమే తీర్చుకొనబడుచున్నార. సగటున ౪౦౦ కు 25 విద్యార్థులు చొప్పున దీనినికొన బడుచున్నార. వివిధ రాష్ట్రముల నుండి, పారిశ్రామిక కాళాధ్యక్షునిచే నేరుకొనుట ఇప్పుడుకు పంపబడుచుదురు. ఇప్పుడు నెలకొన్న బోర్డువారు కరీకుయెన్సర్ పాతకాలలోకి దీనినికొనెదరు. 2800, దరఖాస్తులు వచ్చెను. కాని ఇందు 25 గురు

మాత్రమే దీనినికొనబడిరి. వీరు మూడువర్సలము విద్యనభ్యసించిరి. మొదటివర్సలమున ధికారి చెట్టబడును. రెండవ వర్సలమున, ధికారియును, కార్యకర్తలములందు నూపరిం తెండెట్టికొంద పనియుగూడ నేర్పబడును. మూడవవర్సలమున సంపూర్ణముగ కార్యకర్తలమున పనిమాత్రమే నేర్పబడును. వీరి కిప్పుడు బ్రాన్సుఫర్మేములందును, కోకు ఓవెలందును పని నేర్పబడుచుండెను. ఈ విద్యార్థులకు రీల 1 కి మాసమునకు రు 60 అవేతన మొసంగబడును. బోధకు జీతములు గోరుబడవు. విద్యార్థులకు ముగిసినకొరవారే, జమ్మకుపురము కార్యకర్తలములందు అయిదు వర్సలములు పనిజేయుటకు వీరు పుర్రమును వ్రాయలేని గోరుబడుదురు. అప్పుడు వారికి ప్రారంభమున రీల 1 కి రు200 అవేతన మొసంగబడును.

గివ్వాలా, కాళిగారు:—ఈ పాతకాలయందలి విద్యార్థులలో బా. బయివారును బర్మావారును లేకపోవుటకు గారణమేమి?

సాందర్సుగారు:—బా.బయియుండి కొలది దరఖాస్తులు మాత్రమే వచ్చెను. ఇందుకు నిశ్చయమగు కారణముల వెలుపఱుటలేదు. ఈ పాతకాల పాపణమునకు విరాళముల నొసగుచున్న రాష్ట్రములకుండి కచ్చు విద్యార్థులకు కొన్ని భాగములు యొనబడుచున్నవి.

తాతాగారి సుబాయుమి

తరువారే ఆర్.డి. తాతాగారు బోర్డువారి కిట్లు వెలిపిరి:—ఈ పాతకాలకు విద్యార్థులకు పంపఱుపినదని, బా.బయియుండి ప్రతికారకాలవారిని తాతాకంపెన్ వారు గోరి. కాని ఒక విద్యార్థి మాత్రమే వచ్చెను. ఆరడుగూడా పాతకాలనువిడిచి కల్గిపోయెను.

కళిగారు:—ఈ పాతకాలయందు తయారుజేయబడినవ్యాకీకారమునం దిద్యోగముల నొసగిరిరలె నను నిబంధన గలదా?

సాందర్సుగారు:—లేదు.

కళిగారు:—ఇప్పుడుకంపెన్ విద్యార్థుల సంఖ్య 25 కరముగ నుత్తీర్ణులైయెడల వారికి ఉద్యోగముల నొసగవలెనని రక్షి)కప్రభుత్వలైన్సిద్ధాధికములదా?

సాందర్సుగారు:—అవును.

సాందర్సుగారిని విచారించుట ముగిసెను. బోర్డువారు తిరిగి రేపు సమావేశమగుదురు.

గంగ వరదలు

పాట్నా, ఆగస్టు 20:— శోణిది అకస్మాత్తుగా పొంగుటచే నిచ్చుట గంగవది వరదలతో నున్నది. ఇదివరకు వరదల సమయము 40 టెను గూడ 1 అ 4 అ 11 లభికముగ పొంగియున్నది. పాట్నా హైద్రాబాదు రక్షించుటకు నిర్మిత బడిన కట్ట చాలాకడేకములందు కలిగి నీర కట్టణము లోనికి ప్రవహించుచున్నది. నూతనకట్టణములలోనికి ప్రవాహము రాకుండ మార్గములు మూసివేయబడుటచే నాభాగము నురక్షింపగ నున్నది. పాట్నా జిల్లామున వాయవ్యభాగమున గంగవది వరదలముల నున్న చాలాగాములు ప్రవాహముతో నున్నవి. చాల గృహములు మునిగిపోయెను. మనిషులు మరణింపలేరు. కాని చాలా పశువులు మునిగిపోయెను. రెండు స్త్రీయై ప్రజలను రక్షించుటకు పుజేయుచున్నవి. రక్షించబడినవారికి దీక్ష పురమానందు వసరు లేర్పరుపబడుచుండెను.

పండిత మోతీలాలునై పూగారు

వీరు 20 వ తేదీ సాక్షింకాలమున లాహోరు చేరి లాలాబహద్ర రాయగారి మందిరమున బసదిరి. (ఆంధ్ర ప్రదేశ్)

సంక్షేమా నివర్తి

17 వ తేదీ ఆంధ్రప్రదేశ్ కయందు సంక్షేమము అని “మలలు నాలోకి వెల్లవారె రినియే లాలోచి బూర్వాదివై గలకాలం బు” అనుపద్యము ఆకొంచెము భించి: ట్టునుపద్యములలోనివిగత భాగమున, అదిరిచించిన వారిపేరును అది టునా లే ప్రభుభ మోలెంపపని వ్రాసియుంటిరి అయ్యది బమ్మెరపోత నామాస్త్రిని, భాగవతము, దశమస్కంధం, పూర్వభాగముతో, తువేర భటుండగు శంభుమాడుండను కవ్యకుని శంకారించుట అనుపుట లోనిది పద్యముగానివిగతభాగము-వహించుననిగా, కల్పింపదా బ్రహ్మదా, కలకేతుంపువేడు కీరములు దుర్వాంబులెట్ల గదే, కలకేమాపటికాలమందు మనకం, గంగాక్షుసంభాగముతో, బి. చిన్నమల్లారెడ్డి, కొండాపురం.

గాంధీమహాత్ముని 17 వ శతదినము

చెన్నపురిలో బహిరంగసభలు

19 వ తేదీ సాయంత్రము చెన్నపురిలో సమగ్రతరమున శ్రీమంతుల వేమనపురామదాసు పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద నొకసభయందు మహాజనసభాధ్యక్షమున మరియు సభయందు జరిగెను.

సమాద్యతీరమునభ

రామదాసుగారు

లాల్ బజర్తియొక్క రిపుడు కారాగృహమునందలి దిద్దుట చాల అనుకూలము. హిందూమహాసభ కేసులను హిందూ సమాఖ్యసభ కేసులను, అవసర కార్యములను మహాసభ కలెరుగు ముఖ్యముగా రావలెనని రామదాసుగారు నడిపిరి.

హిందూమహాసభ కార్యములను రూపుమాపును. అవసర మహాసభ నివ్వయోజకము. కార్యములలో అవిధేయత నడచి నేను తప్పు నేనియు లాభను లేనని సింగరవేలుగా రినిరి.

అవసరమున జరుగుట ముఖ్యము. మహామర్మియు లకు జమకుట అలెమసభ ఎట్టివో హిందువులకు హిందూ మహాసభ అట్టిదే క్రైస్తవులకుగూడ నట్టి ప్రత్యేకసభ ఉన్నది; గాన హిందూమహాసభ ఉండవలెనని స్పష్టస్వామిశర్మగారు నడిపిరి. లాల్ బజర్తియొక్క గారికి కీసభవారు స్వాతంత్ర్యమును గుచున్నారని సభాధ్యక్షుడు త.తివార నువలెనను తీర్మాన మహాసభలో నామోదింపబడెను.

మహాజన సభాధ్యక్షము

శ్రీమూర్తి ఎస్. శ్రీనివాసయ్యగారు

భరతఖండమునకు ప్రాప్తించిన ఎల్లయదుమలను తొలగించుటకు సమర్థుడు సాధనము అసహాయాద్యము మొక్కటే. స్వదేశీయాభిమానము దేశమునందు పూర్తిగా ప్రబలవలెను. భారతీయుని జీవితమంతయును సమగ్రముగ స్వదేశీయము (స్వదేశీ మయము) కవలెను. రాజకీయప్రాపంచిక ప్రత్యేకజాతీయత భారతీయులకు రుచివలెను. రాజకీయ స్వాతంత్ర్యమునకు మరలయిక ప్రాంతాభిమానముగూడ నవసరము. స్వభర్తృత్వజాగ్రత్త ప్రాణముల నప్పించుటగూడ వెనుదీయనట్టి ప్రబలైర్వ మత్వవనర మనునదియే గాంధీమహాత్ముని దివ్యోపదేశముల యత్యంత మము. ప్రత్యేక భావనరము కలిగిన పుడైర్వ ప్రైర్వములను ముఖ్యముగా చూపుటాద శ్మక మగును. కాన నిపుడు దేశీయులందరూ గాంధీ మహాత్ముని ఉపదేశముల ననుసరించియే మెలుగవలెను. ప్రస్తుతము కార్యములను మహాసభలో నామోదింపబడు తీర్మానముల ప్రకారము దేశీయులు సమయమున తీరవలె ననునింపన లేదు. అట్టి నిబంధన యుండినగాని లాభము లేదు. విధేయత అత్యవసరము అందులకు తగినకట్టుబాటు ముఖ్యముగా జరుగవలెను. కార్యములను మహాసభలో నొకతీర్మాన ముమోదింపబడినపుడు దానికి ప్రతి కూలముగా ఓటునిచ్చిన అప్పసంఖ్యకులగుడ అతీర్మానము ప్రకారమే నడుచుకొని తీరవలె ననునింపన ముఖ్యముగా నేర్పడి తీరవలెను. కానసభలోనో వెనుకలనో ఎదుటనో అసహాయదర్శిగూడ ముఖ్యముగా సాగుచునె యుండవలెను. ఖడ్గ విమయమునో వద్యుపాన నిషేధవిమయమునో గట్టి కృషి దేశమున జరుగుచుండినచో కానసభలకు వెల్లుటగుడ నేరభ్యంతరము చెప్పవచ్చు. అని శ్రీనివాసయ్యగారు నడిపిరి.

మహాజనసభావలలో జరిగినసభకు శ్రీనివాసయ్యగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ఈవేళమున ప్రజలు నాయకులకొరకు నిరీక్షించెదరు. ఇయ్యోగ గొప్పతనము. ఇప్పుడు నాయకులు తమబాధ్యతలను నురచి తమకర్తవ్యములకొర కొండొలులతో కలహించుచున్నారు. జనసామ్యమువై సభకు పలుకుబడి కలిగి వారిని నుంచివారిని డిపింపగలనాయకులు దేశమునందొక దిద్దుమార్తమే యుదురు. లోకసామ్య తిలకు. లాల్ బజర్తియొక్క రామ, మహాత్ము గాంధీ గారు ముగ్గురు మాత్రమే అట్టి మహా శక్తి కలరు. వారిలో నొకరు పురోగమకర్త. ఒకరు పోస్టానందం యిపుడొచ్చిరి చాల అసాధ్యమితిలోగూడ నున్నారు. ఇంకొకరినకు చెరసాల లోనేయున్నారు. కానప్రస్తుతము సర్వజనశీరణ సభకు నాయకుడు లేకుగాన ప్రబలే కర్మభారమును స్వయముగా నిర్వహించవలెను. ప్రస్తుతమున నాయకులవై నాకు నమ్మకమేమి యునలేదు. మనము స్వరాజ్యమును బడయుటకు కార్యములను మహాసభయే ఆధారము. కార్యములలో మనము పరిపాలనా

భరతీని కర్మకానకము. స్వరాజ్యమును బడయుటకు దౌర్జన్య విరహితమున నసహాయాద్యము మొక్కటియే సాధనము.

అసహాయాద్యము విధానము

ఈవిధానము దేశమునకు తగియున్నది. ప్రాచీననాగరకత కనుగుణ్యముగా నున్నది. మన ఆర్యగౌరవమున కనుగుణ్యముగా నున్నది అది సులభసాధ్యము. ఆచరణానుకూలము. స్వరాజ్యమును బడయుటకు అసహాయాద్యమును తప్ప వేరసాధన మేది యును లేదు. కానదేశీయులందరు నసహాయాద్యముననే ఆసలంబింపవలెను. కానసభలకు వెల్లి అయిండి నిరంకుశోద్యోగులతో పోరుట నివ్వలము. స్వదేశీయతను పూని విశేషముల నన్నిటిని బహిష్కరింపవలెను. ప్రముఖ అంగభావము హిమ్మలయి మనదేశభావమునే అధ్యసించవలెను. మనమనము పునరిజ్జీవితముగా నొనరింపవలెను. ఎల్లవారును నిష్ఠయులై దేశ సేవ నొనరింపవలెను.

కెన్యా సమస్య

మనలను మనదేశమునందే బానిసవలె చూచుచున్నారు. ప్రపంచమునందలి యితరదేశములవారు మన కార్యగౌరవము కల దని తెల్క చేయుటయే లేదు. అట్టివో విశేషముల దున్న భారతీయుల స్వాతంత్ర్యము కొరకు మన మెటుల పోరుటలగుచున్నది. మనదేశమున మనకు స్వాతంత్ర్యము లభించిన గాని యితర రాష్ట్రములలో నున్న భారతీయులకు మనము స్వాతంత్ర్యమును గడింపజాలము. మనలో మనకు గల భిన్నాభిప్రాయములనుబట్టిని దేశస్వాతంత్ర్యముకొరకు మన మచరమును కలసి పనిచే జువలెను. గాంధీమహాత్ముని జీవితము నుండి మనము నేర్చుకొనిన ఉత్తమ మగు గుణపాత మిదియే! అని శ్రీనివాసయ్యగారు నడిపిరి.

శ్రీనివాసయ్యగారి ఉపదేశము

అవసరమహాసభకు వెల్లి ప్రతిభులకు నాహితీ! దేశమే మనగా కార్యము మహాసభలో నన్ని రాజకీయముల వారుచుగూడ నుండవచ్చును గాని కార్యములను మహాసభలో నామోదింపబడిన తీర్మానములను అచటాచరును ప్రతిపాటురును గూడ విధిగా అనుసరించి తీరవలెను. హెచ్చుమందిచే నొక తీర్మాన ముమోదింపబడినపుడు దానికి ప్రతిపాటులైన కొద్ది మందిగూడ అతీర్మానముప్రకారమే విధిగా నడుచుకొనవలెను. ఇట్లు విధించుటవలన కార్యములను సుఖమున తగ్గుని మీరు జడియగూడదు. ప్రాంతవారు తొలగిపోయిన క్రొత్తవారు వచ్చి చేరుచునే యుందురు. కానసభలకు వెల్లుటవలన నేమియును లాభములేదు. గయామహాసభలో నే నుపపాదించిన తీర్మానములకు మరల నిపుడవసరసభలో నామోదింపబడు ముఖ్యకర్తవ్యము. అసహాయాద్యమును ప్రజలు నిలుపుకొనగోరినచో కానసభలకు వెల్లి గౌరవారికి ఓట్లుయియుగూడదు. ఒకసారి కానసభలకు వెల్లివో దొరతనమువారికి సహాయముచేయుటయే యగును. కానసభలవిమయమున రెండుపక్షములవారును అంగీకరింపజాలక పోయినను స్వదేశీయ మయమున విశేషము బహిష్కరింపబడుచునను రెండుపక్షములవారును కలసి పని చేయుట కాత్మేపన కనుబడదు. కాన అవసరసభలో నీ రెండవ తీర్మానము నామోదింపదగు నని శ్రీనివాసయ్యగారు నడిపిరి.

వెంకట్రామయ్యగారు

గాంధీమహాత్ముడు భారతజాతీయ సేనానిచమునకు సర్వసాధికరి. మహాత్ముని కారాగృహమునకు పంపింకనె యితరులకు మహానాయకులనాయకత్వమును హించిరి. తక్కిన మైగోద్యోగులు పరస్పరకలహములకు గడంగిరి. అట్టివో మైకులు సర్వ సేనాధికరి యునుగిన ఉత్తమల ననుసరించుటయే వారికి విధియైయున్నది కాన సర్వసేనాధికరి యగు గాంధీమహాత్ము డాజ్ఞాపించిన రీతిని మనము నిర్మాణకార్యక్రమమును నెరవేర్చవలెను. ఖడ్గ, అప్పుకర్త, జాతీయద్య, మద్యనిషేధము మున్నగు వానకొరకు మనము చాల కష్టతో పని చేయవలెనని అత్యురుగారు నడిపిరి.

పల్లికుసర్వీసు కమిషనుయెదుట ప్రతినిధులు

సంయుక్తపరగణాల సివిలుసర్వీసువారి ఎన్నికలు అలవాదము, ఆగష్టు 18:— రామన్న పల్లికుసర్వీసు కమిషను యెదుట తమతమమున సాక్ష్యము నొసగుటకు సంయుక్తపరగణాల సివిలుసంఘము వారి కిండివారిని తమ ప్రతినిధులగు నెన్నుకొనిరిని బెలియుచున్నది. కన్యా మహారాజాసింగు భా. బ. షెయికుమర్లు హుస్సేన్, భా. బ. చౌదరి, జతీహ హుస్సేన్, పడిత మహాబలబాదిత్తు, లక్ష్మణసీతారామకర్త తదితరు రాజాద్విక్ బాజ్ పాయిగార్లు.

శ్రీ. సి. రాజగోపాలాచారి గారు

వివాదలతో విసుగు పుట్టుచున్నది

కాంగ్రెసు గౌరవపదవుల ఎన్నిటిని వదలివేయదు

గాంధీమహాత్ముని మహాద్యము

రూపుమాయగూడదు

కానసభలకు వెల్లి వలె ననువాదము బయట వెడలినది మొదలు నేను నామిత్రుల నునవలకని టికిని ఖడ్గవాదముతో ప్రతిపాటుడనకుట తటస్థించినది. నేను మురకుపట్టుగలవాడను జ్ఞానసామ్యము అంధప్రాముడని నా భావించుచున్నాను. ఎంతో కలసిపని చేయుటకు నేరత్వంతింతో మయతో కొరచుండునో అట్టిమిత్రులకు ప్రతిపాటుడనుగాకుండ వారితో నేకీ భవింపగలిగినచో నా కౌతయో సంకసము కలిగి యుండును. మన మొసరించిన చారిత్రక విఖ్యాత మహాసమరమునకు లభించిన మహాజయము మనముపోగొట్టుకొన గూడదని నేను తలచియుండుట (ఇప్పటికి నటులే తలచుచున్నాను) చేతనే నేనొక వారికి ప్రతిపాటుడను కావలసివచ్చినది. మనము దీక్షతో ఏకముఖముగా ముందుకేగవలెను. మమపుడు కొంచె ముగిసిన ప్రక్కకు మరలించు మరల ప్రాంభించి యింతటి అవేమును బడయుటకు వెళ్ళుకర్మములు పట్టును అసహాయాద్యములకు మనకు విషయము కలగనిచో సుఖ మాందోళనమునకు చేరిన కానసభాప్రవేశసాధనమును మన మెప్పుడైన నుపయోగించుకొనవచ్చును. అది ఎచటికిని పోవునదిగాదు. మనకు పరాజయము కలుగువచ్చును ఈకానసభా ప్రవేశ సాధనమును మన మవలంబింపగూడదు. కానసభలను రూపుమాపవలెనను పద్ధతితో కానసభలలో ప్రవేశించుట చిరకాలిక వంచనగానే జరిగిమింపగల దని నాకు బాగుగా గుప్పెట్టినది. సకలార్థక సమాధానము మన దగిన మహాత్ము మూలచేదమునకే గాంధీ మహాత్ముని మహాద్యము నను మైకుగాని వైవై కొమ్ముల ను మండలమునకు నరుటతో మాత్రమే అది తృప్తిపొందునదిగాదు. ఈ కారణములననే నేను పట్టుదలతో నామిత్రులకు ప్రతిపాటుడనైతిని. మురకుపట్టు, గ్రుడ్డిమృగము, అజ్ఞానము మున్నగు నేరములన్నియో నావై నానోపింపబడెను. ఇట్టి నేరములన్ని నావై మోపబడినను దురుద్దేశము లానోపింపబడవలెనని నిరసనకు మేలునియే తలచితిని.

ఇప్పుడు దురుద్దేశములనుగూడ నానోపింప నారంభించిరి. నావైరుభి ప్రాయమును కలిగించుటకు వెద్దమట్టి ప్రారంభమైనది. నా కధికరకాంత ప్రబలముగా నున్నది. నేను నీచువుకుట్ర కన్ను మున్నానట. మనమును పలుకుబడి గలవారును సగుగ్నాగారితో నేనప్రతిఘటింతు. నా ప్రతిఘటనమునకు వారు నీచువుకుట్ర యని పేరు పెట్టి ధ్వజము నేపకును తోడునీడవలె అధికారము మెట్టనే అంటియే యుండును. బాధ్యత కధికార మధ్యమగు సహకారి స్వయంకృతపాత కమావలె సభికారము బాధ్యత ననుసరించి యే యుండును. ఇతరులకు నిండలకు వేసిని గురిగాకుండ తప్పించుకొనవచ్చునుగాని అధికారకాంత యను ఈ నిందనుండి తప్పించుకొనుటమాత్రము సాధ్యముకాదు. మనలో నత్యంతపూర్వచక్రితులగువారు నైకము అధికారకాంత గలదను నిందనుండి తప్పించుకొనజాలరు. అట్టివో తక్కువలక్ష్యులకు నేనెటుల నానిందను తప్పించుకొనజాలను. ఈనిందనిజముగాదని నేనువాది పలుాన నందులకు నామిత్రులు నన్ను ముందుగాక, అధికారయంతములని తోచు వదవుల నన్నిటిని నేను ప్రమళముగ నెమ్మదిగ వదిలివేయుటకే నిశ్చయించితిని. ఎట్టి ఆరాటమును లేవండనే నానిని రుదలెనను. నేనెటుల చేసినచో నేను నానిధి నెరవేర్చుండ తప్పించుకొనుచున్నాను నునిందకు గురి యాదునని ఎరుగకపోలేదు. నేనెటుల నాపదవులను వదలిననుగూడ నా కినింద కొంతకాలమునరకును తప్ప దని గూడ నేనెరుగుదను. ప్రమళముగా వారినిందాప్రచార మింకను ప్రబలమని గూడ నాకు తెలియను. కాని గత్యంతరములేదు. ఇప్పుడు పలన నామిత్రులకు బాధ్యత అధికమగునను. నాణమునవారు నానిశ్చయమునకు భంగము కలిగింపక నానిశ్చయము నెరవేరు నట్లు సహాయము చేయవలెనని వేడుకొనియెనను. ఉద్యమము పూర్వపుత్రమైనది. భునతమ మైనది గాన యోధులందరూ అధికదీక్షతో తమబాధ్యతను నెరవేర్చవలెనని కోరెదను అని శ్రీమూర్తి రాజగోపాలాచారిగారు ప్రకటించిరి. (యంగుండియ)

తె) సప్తలు మహామృతీముఖమున్న చి నితనములలకానెట్లు
 న్నేనాభావమును కలిగియుండవలెనని పాపి పాపములకలెనని
 న్ననుగావలెనని వలెనుకా నెవను నైకకర్మమును పరిచేడు
 వలెను కని మాల గానెను నదివిని, "అలా అలా అజాతకాయుగానె
 నీవధనా రథినందును మహానాథ" అను తిక్కన మానధలో
 నామోదింపుచెను. (అ. పా.)

ఆంధ్ర పత్రిక

1923 సం॥ ఆగస్టు నెల 21 వ తేదీ

మంగళవారము

సనాతన ధర్మము

ప్రవృత్తి మగు కాశీనగరమునందు జరిగిన సనాతన ధర్మసభలో సైనికులు నూతనసంచలనము గనుపించుచున్నది. సనాతన ధర్మము తెల్ల కాలమునకు బడికి వచ్చినను, వాని చిహ్నములు మార్పు జెందుచుండుట సహజము. కాలముమారిన కొలదియు, ఆచారవ్యవహారములు మార్పు జెందినవి. ఇట్లు మార్పు జెందుట నిన్న నేడు సంభవించినది గాదు. అనాది కాలమునండియు ఇట్టి మార్పులు జరుగుచున్నవనటకు, ఆయా కాలములకు దగిన స్మృతులు లభ్యమిచ్చుటయే నిదర్శనము. వేద్యేయ గములకు వేద్యేయ స్మృతులు పేర్కొనబడినవి. కలియుగమునకు పరాశరస్మృతి పేర్కొనబడినది. విద్వాంశ్చేదములందు అప్పటప్పటికి భేదము గనుపించును. ఒక్కొక్క మారు స్మృతికర్త లూహింపని విధమున గూడ మార్పులు గలుగుచు వచ్చెను. అవి పెచ్చుపెరిగి బలపడినకొలదియు, సంఘము వాని కంగీకార మొనగక దప్ప దయ్యెను. కలియుగమునకు బడికిరాదని నిశ్చయించబడిన సన్యాసము శ్రీ శంకరుని ప్రబోధమువలన మరల నెలకొల్పబడెను, చాలకాలము నుండియు ఆచరణలో నున్న సహగమనాచారము, బ్రహ్మ ప్రభుత్వపుచట్టమువలన నిశ్చయించబడెను. ఈ నిశ్చేదమును ఎట్టి పూర్వాచారపరాయణులయినను ఈ సమయమున హరింపక మానరు. ఇట్లునే శాస్త్ర మంగీకరింపని యాచారము లనేకములు సంఘమున బ్రవేశించి, ఎల్లరచే నామోదించబడుచున్నవి. శాస్త్రము విధించిన నియమములు పెక్కులు పలువురచే నుల్లంఘింపబడుచున్నవి. సంఘము జీవకళతో నన్నచో, ఈ మార్పుల నన్నిటిని పరికించి, ఆధునిక పరిస్థితుల కనుగుణముగ పునర్నిర్మాణముగొండెడిది. సంఘము తన యధికారమును నిలుపుకొనెడిది. సాంఘిక నిర్మాణమును పరుల హస్తములలో నుంచుట కంగీకరించెడిది గాదు. సంఘము తన యధికారమును కోల్పోవుటచేతనే, న్యాయస్థానములు సాంఘికవ్యవహారములను పరిపాలించుట యవసర మయ్యెను. చీటికిని మాటికిని కోర్టులకు బోవుట జరుగజొచ్చెను.

సంఘమునందలి పెద్దలు తా మొనర్పవలసిన ధర్మములను కోర్టులకును ప్రభుత్వమునకును బట్టగించుట కంగీకరింతురు గాని, దేశమునందలి తల్లిరి యముగ గలుగుచున్న మార్పులను పరికించి, వాని నామోదించుటకు బూనుకొనరు. ఆ కారణము చేతనే సంఘనాయకులుగ నుండగల పండితోత్తములు తమ పలుకుబడిని గోల్పోవుచున్నారు. ఇక్కాలపువారు తమ పలుకుల నాలకింపరనియు, తమ యాదేశములను చులకన జేసెదరనియు, కలికాలము ముదిరిన దనియు, దైవమును దూరుట వలన నేమి ప్రయోజన ముండును? ఆగతానాగత వేదులగు మనువు, పరాశరుడు మొదలగు మహర్షులు నిర్మించిన స్మృతి నిజమములను మాట్టుకొనెవరికిని అధికారియు లేదని, మీరు జెప్ప

వచ్చును. కలియుగాంతమువరకు పరాశరస్మృతినే సంఘ మనుసరింపక తప్పదని దెలుపవచ్చును. స్మృతులు మానవులకొరకు నిర్మించబడెను గాని, మానవులు స్మృతులకొరకు సృజించబడియుండరు. స్మృతి విధించిన నియమములను మానవు లనుసరింప నపుడు, మానవు లనుసరించు నాచారములనే స్మృతు లంగీకరింపవలసి యుండును. అట్టి సమయ మిప్పు డరుదెంచెనని దోచకమానదు. ధర్మనిర్ణయ సమయములు ఆయా కాలములందు సంభవించుచునే యుండెను. ఆ సమయములందు ధర్మజ్ఞులు గూడి దేశకాలపరిస్థితుల ననుసరించి, ధర్మనిర్ణయము గావించి సంఘమునకు త్రోవజూపుచుండిరి.

క్రొత్త కట్టుబాట్లను నిరూపించుచుండిరి. ప్రస్తుత పరిస్థితుల ననుసరించి, మార్పుల కంగీకరించుట ప్రాచీన మహర్షులను అశ్రద్ధవించుట ఎంతమాత్రము గానరదు. మహర్షులను లోకశ్రేయముకొరకే పాటుబడిరి. అట్టి లోకశ్రేయమునే మదినుంచుకొని ఇక్కాలమున పాటుబడిదెవారు గూడ, మహర్షుల సాంప్రదాయములనే అనుసరించుచు, వారియొడ నిజభక్తిని గనుజఱచుచున్నారు. సంఘము స్వభావ జెందినపుడు, దానిని పునరుజ్జీవింపజేయుట కన్వయ పాటుబడరో, వారే దేశమునకు హాని యొనర్చుచు, మహర్షుల కిర్తికి అపకృతి గాంచుచున్నారు.

ప్రాచీనమహర్షులు ఏర్పరచిన కట్టుబాట్లపై సంఘ మంత కాలమునుండియు గౌరవము గనుజఱచుచుండుట, మహర్షుల యద్భుత ప్రతిభకు నిదర్శనము. వారి విశాలదృష్టియు, మారాలోచనయు, మిగుల ప్రశంసాపాత్రములనుటకు సందియములేదు. కాని, హిందూదేశమునందొక్కనాగరికమే ప్రబలి యున్నచో, ఇప్పుడు గలిగిన వింతమార్పులు గలుగ కుండెడివేమో. కాని, పలువిధ నాగరికములకు హిందూదేశము కూడలిస్థాన మయ్యెను. పరరాజుల దండయాత్రలవలన, పెక్కువిధములగు మార్పు లేర్పడెను. అన్నిటి కన్నను, పాశ్చాత్య నాగరికము దీసినదెట్లు పెద్దదనుటకు సందియములేదు. ప్రాచీన సంస్థలను కొన్నింటి నిది నర్హులొంపజేసెను. పెనుకటి విశ్వాసముల నంతరింపజేసెను. పెనుకటి సంస్థలాలేవు. క్రొత్తవి వానిస్థానమునందు నెలకొనలేదు. సంఘము దారి తెన్నుగానక తిరుగుచు, ఇచ్చవచ్చి నటుల చరించుచున్నది. నూతనపరిస్థితుల నెదుర్కొని, మరల సంఘమును జీవకళతో బ్రకాశింప జేయవలసిన బాధ్యత, సంఘశ్రేయోభిలాషులపై నిలిచి యున్నది. ఇక్కార్యమును సనాతన ధర్మపరాయణులు గావించెదరా, వారు తమకీర్తిని పెంపుజేసికొందురు. సంఘమునందలి పెద్దలపై ప్రజలకు గౌరవ మొకను పూర్తిగ దొలగ లేదు. వారు నూతనబాధ్యతను నిర్వహించుచో, కనులెక్కుడు చక్కగ నెలవేరగలవు. ప్రాచీన సాంప్రదాయములకు భంగము కలుగకుండ, సనాతన ధర్మము నడుగంటజేయకుండ, వారు సంఘమును పునర్నిర్మింపగల్గుదురు. వారిందుకు బూననియెడల, మరియొక రీతికి బూనకమానరు. మానవులలో పెరిగి పెద్దదగుచున్న సాంఘిక నిర్మాణాభిలాష ఎటులయినను, కార్యరూపము దాల్చక మానదు. సాంఘిక పునర్నిర్మాణముకొరకు అరవిందయోగి తపమాచరించుచున్నాడు. అతినిసందేశముకొరకు, దేశ మెదురు జూచుచున్నది.

సనాతన ధర్మానుష్ఠానపథు లిట్టి ఘనావకాశమును విడనాడుదురా? ప్రాచీనాచారముల నుల్లంఘించువారిని బహిష్కరించుటతో, వారి ధర్మము పూర్తిగానేరదు. సాంఘిక బహిష్కారము క్రూరము. బహిష్కరింపబడినవా రాసంఘముపై తిరుగుబడుటకును, సంఘమును ద్వేషించుటకును ప్రోత్సాహము

కలుగును. బహిష్కృతుల సంఖ్య బలమయిన కొలదియు, సంఘ శత్రువు లధిక మగుచుండురు. పీరివలన సంఘమున కుపద్రవమే విశేషముగ గలుగును గాని బలము గలుగనేరదు. ప్రాచీన కాలములో సాంఘిక బహిష్కార మెట్టి ఫలితము నొసేసెను, ఇప్పుడది విప్రయోజన మగుచున్నది. విదేశ యాత్రను జేసివచ్చిన వారిని గాని, రజస్వలానంతర వివాహము జేసికొనిన వారినిగాని, సంఘ మొక వేళ బహిష్కరించినను, అబహిష్కారమును వారంతగ పాటించుట లేదు. అట్టివారితో భోజన ప్రతిభోజనములను జరుపుటకు అభ్యంతరము గలుగుట లేదు. అట్టిస్థితిలో, సంఘమునుండి ఎంతమందిని వెలివైచితిమను ప్రశ్నపై, సనాతనధర్మక్షణ మాధారపడి యుండదు. సంఘమునందెందరును నిలుపుకొన గలిగితిమి, సంఘముపై నెందరు భక్తి గౌరవముల జూపుచున్నారు, సంఘ మొక్కకట్టుతో నేమేమి పనుల జేయ గలుగుచున్నది, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచుటకు సంఘ మెంతవరకు దోడ్పడుచున్నది, స్వరాజ్యసిద్ధికి సంఘ మెట్టి శక్తిసామర్థ్యముల జూపి పాటుబడుచున్నది, ఇట్టి ప్రశ్న లనేకములపై సనాతనధర్మక్షణ మాధారపడియుండును. కాశీలో జరిగిన సనాతనధర్మసభలో, ఎనిమిది జేడ్లకు పూర్వము బాలికలకు వివాహము సలుపుట శాస్త్రవిరుద్ధ మనియు, అప్పటినుండి ఋతుమతి యగు లోపల వివాహము సలుపుట శాస్త్రసమ్మత మనియు, రజస్వలానంతరవివాహమును జరుపుచో తలిదండ్రులు ప్రాయశ్చిత్తము జేసికొనవలె ననియు, విషయనిర్ణయసంఘమువారొక తీర్మానము గావించిరి. మహాసభలో, నీ తీర్మానము తగినంత దూరము బోలేదని కొందరెంచి, సవరణలను పెక్కింటిని గురిపించిరి. వివాహము జేయదగిన వయస్సును 12 సంవత్సరములవరకు పెంపవలె నను సవరణలో పలువురు పండితులు పాల్గొనిరి. ఈ విషయమై మాటలు ముదిరి చేతులు గలియువలకు రాగా, పండిత మాలవ్యాగారు జోక్యము కలుగజేసికొని సఖ్యము గుదిప్పిరినియు, తుదకు మొదటి తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ నంగీకరింపబడెననియు, వార్తలు దెలుపుచున్నవి. పురుషులకు 16 వత్సరములకు బూర్వమును, 48 సంవత్సరములకు పిమ్మటను వివాహము జరుగగూడదని శాస్త్రములు విధించుచున్నవనియు, 18 సంవత్సరములకు బూర్వమును 40 సంవత్సరములకు పిమ్మటను వివాహము జరుగకుండుట మంచిదనియు, సూతు లేనిచో నలువది వత్సరములకు పిమ్మట వివాహమాడవచ్చుననియు, తీర్మాన మొకటి జేయబడెను. వరకుల్లము బనికి రాదని తీర్మానింపబడెను. సనాతన ధర్మపరాయణులలో గలిగిన సంచలనము, నూతనయుగోదయమునకు మార్గము జూపు గాక యని కోరెదము. తాము పట్టిన కుండెటికి మూడేకాళ్లని వీరికను వాదించుచుండుచో, కాలము మీకొరకుగాని మరియొకరి కొరకుగాని ఆగనేరదు. అస్పృశ్యతను తొలగింపవలయు నను భావము, పలువుర నిపు డావహించుచున్నది. పండిత మదనమోహన మాలవ్యాగారును, గాంధీమహాత్ముడును వల్లభ్రమధర్మ నిరతులయినను, అస్పృశ్యతను తొలగింపవలయునని అభిప్రాయపడుచున్నారు. వీలనన దున్నత జాతులు నిమ్మజాతులపట్ల నొనర్పవలసిన కనిపధర్మమిదియే. ఇట్టి తీర్మానమును సభవారంగీకరించునటుల జేయుటకు, మాలవ్యాగారు ప్రయత్నించిరినియు, పండితుల ప్రాతికూల్యమువలన వీరిప్రయత్నము విఫల మయ్యెననియు తెలియుచున్నది. బ్రాహ్మణులలో భోజన ప్రతిభోజనముల జేయ

వచ్చుననెడి తీర్మానమును సైతము సభవారంగీకరింపరయ్యెను. సనాతనధర్మ సభవారి నిందుల కభినందింపజాలము. కాని ప్రవాహమున కడ్డకట్టవైచుట నేరీకిని ప్రయోజనకరము గాజాలదు. యందరను ముంచివైచును. దానిని, సంఘభ్యుదయమున కుపయోగించి, ముందుకు నడుచుటయే పురుషధర్మము.

కార్యదర్శిగారి ప్రకటనము

ఆంధ్ర రాష్ట్రము సంఘకార్యదర్శియగు శ్రీయుత లక్ష్మణదేవర కాలేశ్వరరావు పంతులుగారు, డాక్టరు కట్టాభి సీతారామయ్యగారు గావించిన విమర్శనమునకిచ్చిన సమాధానమును, నిన్నటిదినము ప్రచురించియుంటిమి. మా బెజవాడ విలేజుకి పంతులుగారు దే.పి. సంగతులు గూడ ప్రచురింపబడెను. కాలేశ్వరరావు పంతులుగారు సదుద్దేశ ప్రేతులై యీ క్రకటనము గావించినను, ఇది అపోహలకు కారణమగుటయే గాక, మహాత్ముని యనుచరులకు సప్రకరముగ పరిణమింప గలదు. కట్టాభి సీతారామయ్యగారు ఆడిగిన ప్రశ్నకు, కాలేశ్వరరావు పంతులుగారు తగిన ప్రత్యుత్తర మొసగజాలక బోయిరి. ముందెన్నడో కాంగ్రెసుసభవారి క విధమున నిర్ణయించుచో, దానికొర కిప్పుడు సన్నాహములు చేయవలయు ననుట, యుక్తియుక్తముగాజాలదు. శాసనసభలను బహిష్కరింపవలెననియే, ఇంతవరకును కాంగ్రెసుసభ గోరుచున్నది. కాంగ్రెసు సభాతీర్థాగము నాచరణలో బెట్టుటకే యిప్పుడందరును బ్రతుక్కిరివలయును. ముందీతీర్థాగము మారిన చూచుకొందము. ఇప్పటినుండియు అభ్యర్థులను నియమించుట, కాంగ్రెసు తీర్థాగము నుల్లంఘించుట కాదా? ఇటుల నుల్లంఘించుటకు కార్యదర్శియే ప్రోద్బలపరుచుచుండ, అందువలన ఎంతెప్పుడు గలుగునో జెప్పవలయునా? అభ్యర్థుల నిర్ణయముకొరకు, కాంగ్రెసు కక్షమువారి కప్పుడు తింటాలు పడునెడల, దీని కాంగ్రెసు సభలో శాసనసభాప్రవేశమునకు అనుకూలముగ వోటు జేయుటకు ప్రతినిధులకు తప్పక బుద్ధి పొడమును. కాంగ్రెసుసభ్యుల దృష్టిని బహిష్కారధర్మమునుండి ప్రవేశమువంకకు మరల్పుటకు ఇంతకిప్పుడు అనుకూల సాధన ముండబోదు. కాంగ్రెసుపక్షమువారి కెటు దిరుగుటకును, ఇబ్బందియే గలుగుచున్నది. బొంబాయి తీర్థాగము ప్రకారము, వోట్ల నిమగ్నముడని ప్రజలలో ప్రచారము నలుపుటకు వారికి వీలులేదు. కాని శాసనసభాప్రవేశవాదులెంత ప్రచారము సలిపినను తప్పులేదు. ఈ యిబ్బందులకు దోడు, కాంగ్రెసుసంఘములు గూడ శాసనసభల కభ్యర్థులను నిర్ణయించి అట్టి వారికే ట్ల నివ్వవలయునని క్రజలను కోరుటవలన, కాంగ్రెసు పక్షము రూపురూపు ననుటకు సందియములేదు. శాసనసభా బహిష్కారధర్మమును గూర్చి ప్రజలను హెచ్చరించువారే గనుమీపరు. ఇటు స్వరాజ్యపక్షమువారును, అటు కాంగ్రెసుపక్షము వారుగూడ జేరి, ప్రజల దృష్టిని శాసనసభాప్రవేశము వంకకును, అభ్యర్థుల వంకకును మరల్పుట తలపించును. తమ సూచనవలన కలిగెడి మహా దోషార్థకమును, కాలేశ్వరరావు పంతులుగారు గ్రహించినటుల దోషము. తాము బహిష్కారవాదులమనియు, దేశబంధుదాసుగారి పద్ధతియందు తమకు సమ్మత మేమాత్రము లేదనియు, పంతులుగారు మావిలేఖతో దెలిపినందులకు సంతసింపడము. కాంగ్రెసు తీర్థాగ ప్రాబల్యమునకు భంగము కలుగకుండ జూచు

భారము అట్టివారిపై విశేషముగ గలదనుట నిస్సంశయము. పంతులుగారు పొరబడియుందురు. ఆ పొరబాటును వారిపక్షమైనను సవరించుకొనుటమేలు. ఇట్టి విషయములలో నెవరి కపోహ గలిగినను, ఆ మార్గమును త్రొక్కకుండుట శ్రేయస్కరము. కాలేశ్వరరావుపంతులుగారుల గావించెదరుగాక!

ప్రాహ్లాదేశతరుల చీలిక

ప్రాహ్లాదేశతరులపక్షమునం జేర్చడిన చీలిక శ్రీరవడెని, తిరుచునాపల్లిలో జరిగిన తమిళప్రాహ్లాదేశతర సమావేశము చెప్పకనే చెప్పుచున్నది. ప్రాహ్లాదేశతర ప్రముఖులలో నిదివరకు గలిగిన విభేదములే తిరుచునాపల్లి సమావేశమునందు ప్రాహ్లాదేశపక్షము దాల్చిన విషయనిర్ణయసభలో, కొందరు జేర్చుటయు, మరికొందరు జేర్చకుండుటయు మనస్తాపములకును గందరగోళమునకును కారణమయ్యెను. సభనుండి యొకపక్షమువారు వెడలిపోయిరి. తుదకు తమిళులను మంత్రులుగ నియమింపవలెనను తీర్మానముగీకరింపబడెను. సభను సమావేశపరచిన కోర్కె సఫలమయినది. పాత్రోగారి పేరుగూడ తాము గవర్నరుగారికి సిఫార్సుజేసిన మంత్రుల లిస్టులో గలదని, సర్. పి. త్యాగరాయశెట్టిగారు డెయిలీ ఎక్సుప్రెస్సు పత్రికకు వ్రాయుచున్నారు. వారి ఉపన్యాసవివరములు జేకబోవుటచే, పాత్రోగారి పేరును వారు సూచించి యుండలేదని నిన్నటి దినము దెలిపినదలకు చింతించుచున్నాము. ఏ యుద్యమమయినను ఉద్యోగవాంఛను ప్రధానాశయముగ బెల్టుకొనిన చిరకాలము నిలువజాలదు. ఇట్టి యుద్యమము, వరస్పరాసూయ భావముల కెడమిచ్చును. వికమత్యమును చెడగొట్టును. స్వాధీనపరత్వమును పెంపొందించును. ప్రాహ్లాదేశరోద్యమము, ప్రాహ్లాదేశతరుల సాంఘిక, ఆర్థికాభివృద్ధికి ఎంతయో కృషి నలుపవలసి యున్నది. ఈ మార్గమున నది పనిచేయుచో, దేశమునకు విశేషలాభ మొనర్పగలదు. నిమ్నజాత్యుద్ధరణమునకు, ప్రాహ్లాదేశరోద్యమము తన శక్తిని వినియోగించుట యావశ్యకము. సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధి కీముద్యమముతో దృఢనలెను. ఉద్యోగములను సంపాదించుటయే ముఖ్యకర్తవ్యమని ఎంచుట చాల పొరబాటు. ప్రాహ్లాదేశరోద్యమ దృష్టి, పూర్తిగ మారిపోవలయును. ప్రాహ్లాదేశతరుల యభివృద్ధికి పాటుబడుచున్నను, ఇతరసంఘములను ద్వేషించుట మానుకొనవలయును. తమ యభివృద్ధికొరకు, ఇతరసంఘముల యభివృద్ధిని నిరోధించుట గాని, సత్వరస్వరాజ్యసిద్ధికి అడ్డుగ నిలుచుట గాని, ప్రబలదోషముగను. ప్రాహ్లాదేశరోద్యమము విశాలాశయములతో బనిచేసిన, భావిపరిణామ మధురముగ నుండగలను. అటుల జేయనియెడల, పెక్కుయరముల కది కారణము గాగలదు. భావిపరిణామ మెటులుండునో చూడవలయును.

ఆంధ్ర విద్యార్థిసంఘము

ఆంధ్రవిద్యార్థి సంఘసభ, రేపటిదినము న్యాయమూర్తి వేసారామేశము పంతులుగారి యధ్యక్షత క్రింద జరుగునని ప్రకటింపబడినది. ఆంధ్రవిద్యార్థుల సంఘ మొకటి చెన్నపురిలోనుండుట యవసరమని ఎల్లరంగీకరింపకతప్పదు. నేటి విద్యార్థులే, మున్నగుదు నాయకులగుదురు. ఆంధ్రసంఘము చెన్నపురిలో చాల వెనుకబడియున్నది. భాషాభివృద్ధికొరకేమి, కళాభివృద్ధికొరకేమి, ఆంధ్రులు వలసినంతగ శ్రద్ధ వహించుట లేదు. విద్యార్థు లీ విషయమే శ్రద్ధ వహించిన, పెద్దలకు మార్గము జూప గలుగుదురు.

ఏలూరు నాటకసమాజమువారు చెన్ననగరమున జూపుచున్న అద్భుత నాటకకళా ప్రదర్శనమునకు, ఆంధ్రవిద్యార్థులే విశేషముగ ప్రోత్సాహ మొసగుచున్నారు. పెద్దలు పలువురు తమదృష్టి నావంక కింకను మరల్చలేదు. ఆంధ్ర గాయకులకు చెన్నపురిలో నేటి ప్రోత్సాహము గలుగుటలేదు. ఆ విషయమున గూడ విద్యార్థులు తోడ్పడగలరు. సాంస్కృతికాభివృద్ధికై, వారు తమశక్తిని వినియోగింపగలరు. కద్దరు గట్టుటయందు, ఆంధ్రవిద్యార్థులు ముందడుగు వైచుచున్నారు. వారు తమ పట్టుదలను ఇంకను ఎక్కుడు గాఢభక్తితో కొనసాగింపవచ్చును. ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము నెలవేర్చడిగిన విధులెన్నియో గలవు. సంఘనిర్వాహకుల ఘనోద్దేశములు సఫలము గాంచు గాక యని మనఃస్ఫూర్తిగ గోరెదము.

స్థానిక వార్తలు

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:— ఆగస్టు 18 తో ఆర్యమరువారమునకు జేయింటికి 299 మంది స. కర్మమునకు చనిపోయిరి. కలరాయిద్దరికి తగిలి యిద్దరును చనిపోయిరి. ఇద్దరికి స్ఫోటకము పోసెను. ఎవ్వరును చాకలేదు. ఇతరజ్వరాలెల్ల 26 మంది చనిపోయిరి.

ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము:— గ్యాజుమూర్తి శ్రీ యతి వేసారామేశముగారి అధ్యక్షతకై ఆంధ్రవిద్యార్థిసంఘము స్థాపించుటకు సౌందర్యమహోత్సవము (గోవిందప్పకాంత్ విధి) బుధవారం (22-8-28) సాయంత్రము 5-15 గంటల కొక బహిష్కారసభ జరుపబడును. చెన్నపురి ఆంధ్రవిద్యార్థులందఱు సభకు విచ్చేయవచ్చును.

చెన్నపురిమండల ఆంధ్ర జాతీయోపసంఘము:— ఈనెల 20 వ తేదీ సాయంత్రము ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున వైసంఘపు అసాధారణసభ జరుగు నని ప్రకటించి సభ్యుల కాహ్వానపత్రములును బంపియుంటిమి. కాని కొందరు సభ్యుల కొరికివై సభ నిలుపుదల చేయబడినది. తిరిగి ఆసభ ఈనెల (ఆ.స్ట్రా) 22 తేదీన సాయంత్రము 5-30 గంటలకు ఆంధ్రపత్రికా భవనముననే జరుగును. కాన సభ్యులందఱు తప్పక విచ్చేయవచ్చును— గద్దె రంగయ్యవాయుడు, కార్యదర్శి.

కార్యరేషను ఉద్యోగులజీతములు

ఆక్షేపణసభ

కార్యరేషనుకమిషనుగారు కార్యరేషను ఉద్యోగులలో కొందరి జీతములను అధికము హెచ్చింప తీర్మానించి కమిషనుగారి చర్యలను ఖండించుటకై సౌందర్యమహోత్సవము. నగరము రేలుపేయర్లసభ నిన్న సాయంత్రము జరిగెను. వ్యాసారావుగారు, వెంకటాచలంశెట్టిగారు, డాక్టరు మల్లయ్య, నుబ్బరాయమొదలిగారు మరి కొందరు ప్రముఖులు సభకు వచ్చియుండిరి. ఎ. ఆర్. దొరసామి అధ్యక్షుగారు అధ్యక్షత వహించిరి.

కార్యరేషను ఆర్థిక వ్యవహారములు మిగుల ఆంధ్రప్రకరముగ నుండెననియు, ఖర్చులు కిగ్గింపవలసిన సమయమున అనవసరముగ ఎక్కువ జీతముల నిమిత్త ఆకర్షణముగ నున్నదని ఆధ్యక్షులు చెప్పిరి.

తీర్మానములు

“కార్యరేషను ఉద్యోగులలో కొందరికి జీతములు ఎక్కువ చేయవలయు ననుప్రయత్నములు జరుగుచున్నవి. జీతములను ఇంత అధికముగ హెచ్చించుట అనవసరమనియు, ఖర్చులు కిగ్గించుట ఉచితముగాని రేలుపేయర్ల బాధలను హెచ్చించుట ఉచితముగాదు. కావున ఈ జీతములను హెచ్చించుటకు ఈసారసభవారు తీర్మానము ఖండించుచున్నారు.”

ఈ తీర్మానమును బొలనుందర మొదలి గారు తవదించుచు కార్యరేషనువారు తమ భవనము విచ్చలవిడిగ వ్యవహారముచేయుననియు కాన్ఫరెన్స్ ఆఫీసుకు రిటరుండలయాశ్చర్యముల నుడి జీతము వెళ్ళి రూ.య్యమును హెచ్చించుటకు నలవా

శ్రీ సీతారామాంజనేయ నాటక సమాజము - ఏలూరు

సావిత్రి నాటకము

నిన్న సాయంత్రము మూడు గంటలకు యీసమాజమువారు రాజుల్లోయేకరుగా శ్రీవిజయగమ్మ మహారాజువారి గౌరవార్థము సావిత్రినాటకమును ప్రదర్శించిరి. ఈ నాటకమును చెన్నపురిలో సాయంత్రమున నిద్రవ కన్నడను ప్రదర్శించలేదు. ముగ్ధసిద్ధులగు శ్రీయ్యత సంతోషరావుగారుగూడ నిద్రవకు చెన్నపురిలో స్వేచ్ఛును సావిత్రిపాత్రను ధరించలేదు. చారిద్రవ కెటట నొక్క కలంకలపాత్రమును మాత్రమే ధరించి గాని నిన్నును శ్రీ మహారాజువారి జ్ఞానసారము లేవనెత్తలంపుగా సీతాటకమును ప్రదర్శించబడినట్లునందున సరియగు ప్రతిభముచేత విజయించియిరి. పాత్రధారణముగూడ కొన్ని మార్పులను మొనరి, తగినంత ప్రతిభ లేకపోయినను చాలమంది ప్రముఖులను ప్రేక్షకులను నాటకశాలకు వచ్చిరి. శ్రీవిజయగమ్మ మహారాజుగారు సన్నిహితులమహారాజుగారును వచ్చినవెంటనే నాటకము ప్రారంభించబడినది. సుత్రధారుడు రంగున తాళన నేడుతున్న ప్రదర్శనయొక్కను. ఎవర వేషధారి? శ్రీయ్యత ఎవరిని మార్గవారాణ్యులగావుగా? కాదు కాదు అద్భుత శ్రీరామమూర్తిగారు. అయ్యో మార్గవారాణ్యులగావుగాన కనిపించితిమి అని కొందరు మొదట ఆకాంక్షించును. ప్రతిభించిరిగాని శ్రీరామమూర్తిగారు పాత్రధారణమును ప్రశంసనీయుముగ ప్రారంభించినంతటనే ఎల్లవారును చాల ప్రసంగించి మూర్తిగారు రావుగారిని మరచియున్నారని కూడ ప్రశంసించిరి. పిమ్మట సంతోషరావుగారు సావిత్రిపాత్రను ధరించి రంగును నలంకరించి వంచన భావ్యతగలమున సభ్యుల యల్లముల పల్లవంపజేతు నెల్లవారు ప్రశంసించుచును నోలబడిరి. సావిత్రిపాత్రుల యీదుతోడు చాల ప్రశంసనీయుముగ నుండెను. నోటకడలు ప్రతిభమును కన్నులముగ వివరమును ముద్దుల మాటకట్టుచుండెను. అంత విశిష్టమున అంతరంగమితియును వారు గద్యపద్యములను చచ్చించుచు, శ్రీకృష్ణానందము గల గాలావన మొనరుచు, అద్భుతావుల నాయా సందర్భముల కనుగుణముగా కృంగరకంఠ ధీరత్వాద కరుణాసభావముల క్లాసు నీయుముగ వెల్లడించుచు, ఒకరికొకరు తీసిపోకుండ నాటకకాళలమును వెల్లడించిరి. శ్రీ సీతగిరి మహారాజువారు సంతోషరావుగారిని శ్రీరామమూర్తిగారిని చెరి యొక స్వర్ణరథమున నొసంగి రని నాటకమధ్యమున తెలుపబడినది. మధ్యమధ్య ప్రదర్శించబడిన వృద్ధవివాహసంబంధ మగు హాస్యగాధ కడుపూర్వముగా నుండెను. ముందు సలి కుద్ధవైది క పుష్కరిక నరనాగకపుత్రుడు ముగ్ధసిద్ధి వాయిభార్య మూడవ పెండ్లికి దాపురించి వాని ముప్పుతప్పుల బెట్టింది. ఇకవట్టి హాస్యగాధపాత్రమే గాక చక్కని నీతినిగూడ బోధించుచున్నది. తక్కిన పాత్రధారుల అందరునుగూడ తమతమ పాత్రధారణమును బాగుగా నొసరించిరి. సమాజప్రధాన నాయకపాత్ర ధారియును ప్రధాన కార్యనిర్వాహకాధికారియును నున్నందున శ్రీ ఎవరిని మార్గవారాణ్యులగావుగాను యజ్ఞధర్మరాజుపాత్రను ధరించి చాల ప్రశంసనీయుముగ నిభవించిరి. వీరే యిది వరకు చిత్రాకృష్ణపాత్రను ధరించుచుండిరి.

ఇట్లుండెను, ఒక హెడ్ లైటు ఈ ఉద్యోగిచేయునది చేయుటదనియు చెప్పిరి.

పిచ్చి భావములతోన, దుర్బాధార్మ్యులతోను కన్నులను ధను కృష్ణమైపునున్నదిచెప్పి ఈ సందర్భమున కాన్సిల్లరుగూడ కొంతసేపు వోపులని రాఘవేంద్రరావుగారు చెప్పి తీర్మానమును బహుళించిరి. తీర్మానము ఏకగ్రీవముగ ఆమోదింపబడినది.

ఈ సందర్భమున కాన్సిల్లరు ఏకమున ప్రకర్తించెదలగా అను విషయమున శ్రీమహారాజుగారు ప్రకటించి, తమభాగ్యతల నెరుగక ప్రకర్తించు కాన్సిల్లరు తిరుగ ఎన్నుకొనక వారి రాజీనామాను కోరవలయు నను తీర్మానమును ఎ. యస్. రామ అచార్యుడుగా రుపొందిరి. ఈ తీర్మానముగూడ ఆమోదింపబడినది.

ఈ తీర్మానములను స్థానిక స్వకలిపాలనశాఖ మంత్రిగారికి గల గురగానికి పంపుటకు తీర్మానింపబడినది.

అధ్యక్షునివలె వ దము లొనంపబడినది. అంతటితో సభ ముగిసెను.

నిన్నను యజ్ఞపాత్రధారి రాజులందఱు యీసమాజసభయొక్క నది వింటిమి. సమాజ కలవలకు చ్చి దా నంద కా శ్రీ గారు శ్రీ విజయగమ్మ మహారాజువారిని ప్రశంసించుచు కొన్ని కద్యమును జదివి మహారాజుల కిరువురును పుష్కలముల నర్పించుచు సమాజమువారి కత్తును శ్రీవారలకు వందనము లర్పించిరి. పిమ్మట శ్రీయ్యత కాశీనాథుని నాగేశ్వర రావు కంటలుగారు గూడ చెన్నపురి ఆంధ్రులపక్షమున శ్రీ మహారాజువారి సమాజమువారిని ప్రశంసించుచు సభన నిందిరి.

సావిత్రి అత్తవారింటి కంపురము తల్లి విచారముతో నొక గోతమును పొడగా సావిత్రి చెలికత్తెలగూడ తమసంతోషమును తెలుపుచు పొడిగిని వారుగూడ చెంతకువచ్చి తమ చింతను వెల్లడించుటకు బదులు ఎడవోలిగి నిలిచి పాతపాడుట మేళములలోని కనుకపాటలలె ఎట్టెట్టుగ గనుపట్టెను. ఇట్టివిల్ల రంగుముఖ కొన్నియున్నను మొత్తముమీద నాటక మధ్యంత జ్ఞానునీయుముగ నున్నది సావిత్రి, చిత్రాకృష్ణ శ్రీమహారాజులను ప్రత్యేక ప్రశంసకు పాత్రులు. ఆంధ్రరంగమున నాయకపాత్ర ధారులలో సంతోషరావుగారు గలగల్యులని చెప్పటయం దతిశయోక్తి యుండదనియే మానవ్యము ప్రధాన నాయకపాత్రలను ధరించుటలో శ్రీరామమూర్తిగారు గూడ మార్గవారాణ్యులగావుగాని కెందునను తీసిపోవువారుకాని నిశ్చయముగా చెప్పవలయు. సంతోషరావు, శ్రీరామమూర్తిగారులకు గానకాళలము నకు తోడు చక్కని గాత్ర మాధుర్యమును గూడ నొసంగి జగదీశ్వరుడు జగద్యంధుడయ్యెను. పీఠిక చెన్నపురిలో వారముదినములు మాత్రమే యుండునని నుట కంతయు చింతించువాము. పీఠికలోయూ పురమందిరమును పుచ్చుకొని నెలదినములై స నటలు రాత్రిప్రదర్శనములు గాక సాయంత్రాల ప్రదర్శనముల నొసరించినవో సమాజమువారి కిది చెన్నపురి పౌరులనుగూడ చాల లాభకరముగ నుండు నని మాకు గట్టి నమ్మకము కలదు గాన పీఠికతో సమాజమువారు టుల నొసరింపదగు నని ప్రీతిపూర్వకముగ విన్నవించుచున్నాము.

ప్రకటన

నందమూరు కాపురము గూడలి బ్రహ్మశ్రీగారి కు మారుతు గోపాలకృష్ణయ్యగారు తనపేర ది 8-8-1922 తా ఖతో మాక్లయింటగు మాడపాటి వెంకటసుబ్బారావుకుండు గారు మొనరించుచు గార్హిజ దత్తతల్లి సత్యాంబగారు వ్రాయించుకొని విక్రయదస్తావేజు వరకును నెం.వే.కుండు టకు సదరు గోపాలకృష్ణయ్యగారు మాక్లయింటు దత్తత చెల్ల గూడదని డిక్లావ్చు చేయుచున్న అడుగుమిల్లి గోపాలకృష్ణయ్య కనైరాగారతో లాలూచీయై తమకళతరులపేర లాలూ చీ దస్తావేజులు వ్రాయించ ప్రయత్నించుచున్నారని అట్టి దస్తావేజులను మాక్లయింటు సుక్రమించబడవలెనని మాక్లయింటు ది 8-8-1922 తాఖతో వ్రాసిన విక్రయదస్తావేజు వరకును డిక్లావ్చునీ యిందుమాలముగా మాక్లయింటు యి స ప్రకృష్ట ప్రకారం తెలియజేయదమయినది.

V. Dasaratha Ramayya
Vakil for Madapati Venkata Subba Rao
being Minor by Guardian
Satyamba garu

శ్రీ ఆంధ్రజాతీయ కలాశాల మచిలీపట్టణము

యేలము నోటిసు

యోస్తు నెం 20 రు, విక్టరు నెం 2 రు అండరువుడ్డు నెం 5 రు, రెమింగటన్ నెం 10 రు, రెమింగటన్ నెం 7 రు, యెమ్ పైరు మొదలగు టైపురైటర్లు, 5-9-1923 తేదీని కళాశాలవద్ద బహిరంగ వేలమువేసి విక్రయించబడును. ఏలము పాడు వారు రూ 50 లు నగదుజామీను కట్టవలెను. ఇతర షరతులకు ఈక్రింది విలాసమునకు వ్రాసిన సంబంధము.

కార్యదర్శి,
గవ్వంకు బాడీ ఆడు కాన్సిలు.
ఆంధ్రజాతీయ కళాశాల, మచిలీపట్టణము.

హైకోర్టు వార్తలు

[గౌ. న్యాయశాఖ, వేంకటసుబ్బారావుగారు]

న్యాయమూర్తి లక్షపురము కేసు తీర్పుచెప్పుచున్నందున జిల్లా డివిజన్ గౌ. న్యాయశాఖ హైకోర్టు హైకోర్టును బంధును గూర్చి యొసగిన తీర్పువై కా వింప బడిన ఆప్టికను త్రోసివేసిరి. కేసులో ప్రతివాది ఒక తాలూకా గుమాస్తా యగుటచే ప్రభుత్వసేవకుల నిబంధనల ననుసరించి కొనగూడ కుండుటచే, ఇతరుల పేరుపెట్టి ఆ నీని సంపాదించెను. చాలా కాలమునాటికి ఆ నీ ఆ యన పేరుననే నిజస్థరు చేయుచును. ఈ మధ్యకాలమున ఆ యా నీ ఇరువురి పేర్లతో నండ్డన ప్రతిఫలమేమి ఈయలేదనియు, నుండు ఈయలేదని ఆధ్యాత్మ్య లకు కామియగ బాండు సంతకము చేయబడినయు డిఫెన్సు వాదము. బాండునందు రొక్కము నిచ్చినట్లును, వాది కేసు సంపుట అట్లే యుండెను. కాని సాక్ష్యమునందు, లెక్కలగర్దు బాటను వాద ను ను బెట్ట ప్ర యు త్తిం చె ద ను. తనవివాహివారు ఆ నీ కొన్నుండులకు ప్రతివాదిగ వ్యయ చెల్లి కనలసియుండెననియు ప్రతివాది అందులకై కన (వాది) కంపెనీపద్ధతుడే అప్పపుచ్చుకొనెననియు తనభాగ్యమునాడు లెక్కలు ఆవిధముగ గవారింపబడి ననియు ఆతడు చెప్పెను. దివిడిగలు సబ్ జడ్జి లెక్కల గర్దుబాటునివయును నమ్మక ప్రతివాది కేసుమాత్రము నమ్మి వాదివావాను త్రోసివేసెను.

ఆప్టికనుండు గౌ. న్యాయశాఖ, వేంకటసుబ్బారావు గారు భిన్నాభిప్రాయముల తెలిపిరి. గౌ. న్యాయశాఖ, వేంకటసుబ్బారావు గారు సబ్ జడ్జి తీర్పుతో నేకీభవించి తనభాగ్యమునకు సంబంధము ప్రతిఫలమేమియు నుండలేదని తలచిరి. జరిగినసందర్భములు కప్పిపుచ్చబడి ననియు తలచిరి.

కాని గౌ. న్యాయశాఖ, వేంకటసుబ్బారావుగారు వివాది, మోసపుడస్తావేజులను ఆధారముచేసికొని, వాది, ప్రతివాది, ఇరువురను అప్పకసాక్ష్యము చెప్పినది తలచియు, క్రిందికోర్టు తీర్పును గర్దుచేసిరి.

వాదికత్తును అల్లాడి కృష్ణస్వామి అయ్యగారు, సుబ్రహ్మణ్యశర్మగారు, ప్రతివాదుల పక్షమున టి.ఆర్. రామ, చంద్రఅయ్యగారు, బి. సీతారామారావు, ఎస్. ఆర్. మధుస్వామి అయ్యగారును న్యాయవాదులుగ నుండిరి.

*** * * * *

[గౌ. న్యాయశాఖ, వ్యవస్థాపకము]

మల బాదు మా పల్లెకేసు

బారిష్టరు కే. పి. ఎం. మీనమగారు మలబారు కేసుగ నుండిన పి. శారాణుని మీనమ పక్షమున నొక క్రిమినల్ ఆఫీసరును వదిలించుచున్నారు. వారాయణ మీనమ గారు ముంబైలోని సబ్ జడ్జి ర్యాంకు నందు 14-8-1921 నాడు రాజద్రోహకర మైన యావస్థాన మొసగినందులకును, సార్వభౌమనివై యధ్యయ చేయుటకు అరకాళిచ్చెడి యావస్థానము నిచ్చిండులకును మాస్టా చట్టముక్రింద మలబారులో కేషింపబడిరి. ఆయనను సెప్టెంబరు 10 వ తేదీనాడు అరెస్టు చేసిరి. స్పెషల్ ట్రిబ్యునల్ విచారణచేసి ఆయనకు ద్వీపాంతరక్ష విధించిరి.

మాస్టాచట్టము గనుసరించి ఆతనిని అరెస్టు చేసి జెయిలు లో 8 మాసము అందరినియు అప్పుడు అక్రమముగ జెయిలు లో నుంచుటగుర్చి ఆయన మదరాసు ప్రభుత్వపు ప్రధాన కార్యదర్శికి వ్రాసికొనగా ప్రధాన కార్యదర్శి వివరములు తెలిపి కొన గోరగా, అందులకై పోలీసు ఇన్ స్పెక్టరు— మాఖ్య పాసిపూవును సాక్షి— ఈ యావస్థానమును కల్పించి ననియు డి ఫెన్సువాదము. మార్చి 1928 వంద ఇట్టి యావస్థానములను ఎప్పుడును ఇచ్చియుండ లేదనటకు ఆధారముగ డిఫెన్సు పక్షమున అనేకదస్తావేజులు చూపబడుచున్నవి.

కాశీనాథ కాంగ్రెసుకు కలెగుతాలూకాకు నియమిత శుభ్యలు 60 మందిని, ఆహ్వానసంఘసభ్యులుగా చేర్చడమైనది అని కలెగరపు సుబ్బారావుగారు వ్రాయుచున్నాడు.

ది 29-5-22 తేదీని శ్రీమత్ కందాళం వెంకటాచార్యులుగారికి తలెగు రామయ్యగారు వ్రాసిన ప్రాంగునోలు (గు 200/) లకు నాకు రాజేంద్రుగూడెను రైటున్నేవను దగ్గర దొరగినది. సదరునోలుచు రు నన్ను కలిసికొన్నయెడల ఇచ్చి పేస్తాయున్నాను. — (అడ్రసు) పేరు - పాలాపకేరు, గ్రామం - వేంద్ర, పోస్టు - పీఠవాసరము.

సనాతనధర్మమహాసభ

అల్లరి జరుగుట

అఖిలభారత సనాతన ధర్మమహాసభ 17 వ తేదీన చివరిసారిగా వారణాసియందు హిందూ మహాసభామందిరమున కాశీమహారాజులగారి అధ్యక్షతన జరిగెను. అన్ని దేశభాగముల నుండియు వండితులు ప్రతినిధులు సభ లంకరించిరి. అవధిసభాలో ప్రముఖులు, పండిత మహామహాశాస్త్రీ, వ్యాఖ్యానవాచస్పతి దీక్షయాళు శర్మ, పండిత అచ్యుత రాజేశ్వరి, బరోడాసంస్థాన పండితరాజులు, పండిత యశ్. నుబ్రహ్మణ్యశాస్త్రి (కాకినాడ) హిరాలాల్ ప్రాఫ్ (బరోడా) గాల్ రాజా మోతీచంద్ (ప్రేమ కౌన్సిల్ సభ్యుడు) బాబు భగవాన్ దాసు, బాబు శివకృష్ణాచార్య ప్రగర లుండెరి.

హిందూవిశ్వవిద్యాలయపు ఓరింటలు కాలేజీ పిన్ని పాలు మహామహాపాధ్యాయ ప్రభు సాధభట్టాచారిగారు ప్రతినిధులకు పవిత్ర కాశీక్షేత్రమున స్వాగత మొసంగుచు సనాతన ధర్మపాముఖ్యమును గూర్చియు మాహాత్మ్యమును గూర్చియు యెక్కువక జెప్పెరి.

కాశీ మహారాజుగారి అధ్యక్షతన సభాసమను పండిత మహామహాన మాళవాగారు చదివెరి. ఆ ఉపవాసము క్లుప్తమును, సర్వ విషయాలపైయందు హిందూ వర్తమానములను యా కాలమునకు ముఖ్యమైన విషయముల గూర్చి చర్చింపబడెను.

పూర్వాచారకర్మము

అధ్యక్షకాశీపాత్రాస మైపిదప విషయనిర్ధారక సంఘము యొన్నికలు జరిగెను. ఈ సంఘమునందు పండిత ప్రముఖులే యెన్నుకొనబడెలయు నని పూర్వాచారపండితులు కోరెను. తదన గుణముగ నే పూర్వాచార పండితుల నామముల నేకములు దెలుపబడెను. బాబు భగవాన్ దాసుపేరు తెలుగునే పూర్వాచారపండితులము కలదని అర్థమయెను. అంతట గొప్పతగాదా వివాదము జరిగెను. బాబు భగవాన్ దాసుగారు నివాసముగ మండపము నెక్కి విషయనిర్ధారక సంఘములో సభ్యత్వమును అంగీకరించుటలేదని చెప్పెరి. ఆయన మనుస్మృతియందే శ్లోములను ద్వరించి, వేదవేదాంగముల జదివిట్టియు శ్రుత్యధర్మముల జెప్పగలిగెట్టివారే విశిష్టబ్రాహ్మణులనియు, యిట్టివారలుగల సభయే మతవిషయముల నిర్ధారకమనెదనియు అయినచెప్పెను. బాబు భగవాన్ దాసుయొక్క నివాస మందరమున ఆచ్యుతాచారిగారిను. ఆయనపేరును తప్పక జేర్చవలయునని ప్రేక్షకులు పట్టుబట్టెరి. సమ్యక్తులు పుచ్చుకొనగా ఆయనను తప్పక జేర్చవలయునని అధిక సంఖ్యాకులు అభిప్రాయముల దెలిపెరి. పూర్వాచారపండితులు కొందరుమాత్రము తిరస్కరించిరి.

వేదాంతబోధకకళాశాల

అంతట తీర్మానములు చేర్చింపబడెను. "హిందూ విశ్వవిద్యాలయము క్రింద కాశీయందు ధార్మికవిద్యాప్రచారమునై మతిబోధకులకు, వేదాంత బోధక కళాశాలయొకటి స్థాపింపవలయు ననియు, యా కళాశాల నిబ్బడిని పనిని, హిందూవిశ్వవిద్యాలయాధికారులే దీసికొని, సనాతనధర్మమును ప్రసరియింప, విశ్వవిద్యాలయాధికారులకు సహాయము జేయవలయుననియు యా మహాసభవారు కోరుచున్నారు" అను తీర్మానమును, వ్యాఖ్యానవాచస్పతి పండిత దీక్షయాళుగారు రుపపాదించగా గిరిధరశర్మ చతుర్వేదశాస్త్రిగారు (లాహోరు ఓరింటు ఆల్ సనాతనధర్మకళాశాల (వెస్టిపాలు) బలపరచిరి. శ్యామలదాసుగారు, (హాస్టియార్హురు, పంజాబు) బలపరచిరి.

"పాఠశాల లన్నిటిలోను సనాతనధర్మబోధనమును ప్రారంభించి, హిందూవిశ్వవిద్యాలయము నందు మతకాఖులలో గూడ జేతమునందలి పండితులతో విచారింపి యిట్టి బోధనక కలయును. అటు తీర్మానమును పండిత అచ్యుత కాశీశాస్త్రిగారు, (బరోడా) ఉపపాదించగా మహామహాపాధ్యాయ జయదేవ మిశ్రగారు (మిథిల్) బలపరచిరి. పండిత యశ్. నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రి (కాకినాడ) పండిత సంపరకయ్యశాస్త్రి (లాహోరు) సనాతనధర్మకళాశాల పిన్నిపాల్ గార్లను బలపరచిరి.

హిందూబాలకుల అనాధకరణాలను మేస్సరచి, వారికి విద్యాసహాయముజేయవలయు ను తీర్మానమును తీర్మానమే (గోరహుర్) గారు రుపపాదించగా, కీ. శే. స్వామినారాయణాచారి శిష్యులగు శారాజులస్వామిగారిచే బలపరపబడెను. హిరాలాల్ ప్రాఫ్ గారును (బరోడా) శ్రీకృష్ణాచార్యులు (పిన్నిపాలు)

(వేద సారాజులశర్మ (జిండుపేట) గారును యాతీర్మానము నామోదించిరి.

వివాహ యుక్తవయస్సు

సభ సాయంత్ర మారుగంటలకు ముగిసెను. విషయనిర్ధారక సంఘము 7 గంటలకు ప్రారంభమై రాత్రి 10- 20 గంటల వరకు పనిజేసెను. బాళికలకు వివాహాయుక్తమనున యెక్కువ జేయుటను గూర్చి వివాదము వచ్చెను. పండితులు ససేమిరా బిత్తుకొనెరెరి. వసునిర్ణయము నేమాత్రము నుల్లంఘించుట లేకనిరి. అచ్యుత. అచట తీర్మానము కాలేకపోయెను. విషయనిర్ధారక సంఘము కురల 18వ తేదీ మధ్యాహ్నము సమావేశమై 3 గంటలు చర్చించి వివాదమైన పిదప యాక్రింది తీర్మానములు గావించెను.

"బాలికలకు అష్టవర్షములకు పూర్వము పెల్లి చేయుట కాస్త్రవిరుద్ధ మనియు, 8 వత్సరములనుండియు రజస్వలాలగు లోకల వివాహము జేయుట కాస్త్రవిరుద్ధ మనియు, రజస్వలాల నంతరము వివాహముజేయు నెడల తలిదండ్రులు ప్రాయశ్చిత్తము జేసికొనవలెననియు, యా మహాసభవారభిప్రాయములు న్నారు."

విషయ నిర్ధారక సంఘము సమావేశ మైపిదప మహాసభ సాయంత్రము 3 గంటలకు సమావేశమయెను. వై తీర్మానమును పండిత నవాజిశాస్త్రిగారు (రేవా) పపాదించగా, మహామహాపాధ్యాయ జయదేవమిశ్రగారు (మిథిల్) బలపరచిరి. అంతట వివాహాయుక్తవయస్సు 12 వ మార్పులయినని అనేక మంది సవరణల నుపపాదించిరి. ఇందు చాలమంది పండితులు పాల్గొని, వయస్సు నెక్కువ జేయవలయునని కోరుచు బలపరచిరి. సభలో యింకను వివాదములు జరుగుచునే యున్నవి. పూర్వాచార పండితులు శిష్యులసంఖ్యాకులు మాత్రము కాదనుచున్నారు. విభేదములు రాకపోవచ్చును. కాశీ మహారాజుగారు రాకపోవుటచేత పండిత మాళవాగారు అధ్యక్షతన హిందీ సమావేశమో మెలకువతో సమర్థింపగలిగిరి. ఇందుకు ములను తీర్మానమేదోపవాసములు జరిగెను.

విషయనిర్ధారక సంఘమునందు గావించిన తీర్మానములలో మద్రాసు జేవాదాయ ధర్మదాయముల బిల్లుల గూర్చి వదిలినాడ గలదు.

వి. యస్. సంజీవరావుగారు (బొగ్గూరు) కృష్ణమాచారిగారు (శ్రీ కంచి) పి. యస్. రామయ్యగారు (మలబారు) 17 వ తేదీనాటికి చెన్న రాజధాని నుండి ప్రతినిధులుగ వెళ్లిరి.

అల్లరి

సాయంత్రం నాలుగంటల వేళ కరాచీ, సింధుజేతములమండి వచ్చిన ప్రతినిధులు వివాహాయుక్తమైన వయసు 12 వత్సరములలో నీవిషయమై వేర్వేరుగ గలదనియు, వ్యాఖ్యాతల తెలివితక్కువయై గాకలెననియు జెప్పెరి. ఇట్లు చెప్పగానే పూర్వాచార పండితులు ఉపవాసజేడి ప్రసాదే వారి నెయ్యిని 10 నిమిషములు అల్లరిచేసిరి. పండితులందరు లేచి రదిల్లి బోయిరి. విభేదములు వచ్చునని అనుకొనెరి. కాని పండిత మాళవాగారు వచ్చి రక్షించిరి. పిదప సనేపారులు అల్లరులు ప్రారంభమయెను గాని పండిత మాళవాగారిని వెరుగనియకుండ మొదలులోనే త్రుంచివేసెను.

సవరణలపాదించినవారు, అక్షేపణలకు ప్రత్యుత్తరమిచ్చి పిదప అసలు తీర్మానమును పపాదించిన మాళవాగారు తమయభిప్రాయమును వివరించి దెల్పిరి. పండిత మాళవాగారు ప్రసంగములను సవరణలనుపపాదించినవారందరు నశనంబుచుకొనిరి. అంతట శాతీర్మాన మేగ్రీయుగ నంగీకరింపబడెను. పండిత మాళవాగారుండి ప్రబోధముగలజేయుట చేతనే ప్రతిపక్షము అడిగియుండెను. లేకున్నచో సనాతనధర్మమునం దలివారులు మితవాదులు గల ఆపెద్దసభలో గొప్పఅల్లరి జరిగియుండవలసినది.

పిదప "పురుషులకు 16 యేడ్లకు ముందును 48 కి పిదపను వివాహముజేయుట కాస్త్రవిరుద్ధ మనియు, వినను 18 యేడ్లకు ముందును 40 యేడ్లకు పిదపను వివాహము జేయరాదని మహాసభ యభిప్రాయము" అను తీర్మానమును యశ్. నుబ్రహ్మణ్య శాస్త్రిగారు (కాకినాడ) ఉపపాదించగా, శ్రీపాదశాస్త్రిగారు (ఇండోరు) బలపరచిరి. రామాధికాశ్రీ, శూర్యవారాయశాస్త్రి గారును (జయపూర్) పిన్ని, రాజపుటానా) బలపరచిరి. ఒక చు నువ్వునకు 12 లు లేవనయెడల 40 యేడ్లకు పిదప పెద్ద జేసికొనవచ్చునని సవరణ యుపపాదించబడెను. ఈ సవరణ యంగీకరింపబడి తీర్మాన ముమోదించబడెను.

ఇతరతీర్మానములు

ఈ క్రిందితీర్మానములు అధ్యక్షునిచే ఉపపాదించబడి అంగీకరింప బడెను.

"కట్టుములిచ్చి పెండ్లిండ్లు చేయుట యెప్పటికిని మంచిదిగాదుగాన ఆపదతి మానవేమునలెననియు యా మహాసభ అభిప్రాయము. సాంఘికమతోత్సర సమయములందు ధనవ్యయము తగ్గింపవలెనని యాసభవారు కోరుచున్నారు."

"ఈ మహాసభ, గోహత్యకు విచారము దెబ్బచు హిందువులు, ఆవులను కసాయివాళ్లు చంపకుండ నిషేధంబులెననియు మానలితపులకు న్యాయప్రకారము గోహత్య నషేధించిన సంస్థానములకు పంపవలెననియు కోరుచున్నారు."

భూస్వాములు కొన్ని భూములను ఆవులు మేయుటకు వదిలివేయవలెనని యామహాసభ కోరుచున్నది."

"ప్రభుత్వమువారు వాగ్దానము జేసినటుల హిందూ యాత్రీకుల సాంకార్యమైవారోరావద్ద పుద్గదీ ప్రవాసమున తీర్మానముజేసెనను చెప్పి యంతవర కేమియు చేయనందుకు విచారము దెబ్బచు త్వరలో నవసరమైనవనిని పూర్తిజేసెదని నమ్ముచున్నారు."

"అమృతసరములో హిందువుల విగ్రహములను ఆకాలిలు తొలగింపజేసినది వినుట కంతయు విచారముగ నున్నది.

గురువార్ల ప్రబంధక సంఘమువారు దయగల్గి ఆవిగ్రహములను మరల నిచ్చెదరని యాసభవారు కోరుచున్నారు.

ప్రభుత్వమువారు మతవిషయములలో తటస్థముగ నుండుటకు విరుద్ధముగ నుండుటచే మద్రాసు జేవాదాయ ధర్మదాయముల బిల్లును రాజ్యపరిషత్ అంగీకరింపకుండునని యామహాసభ వారు అభిప్రాయముచున్నారు. ఈ తీర్మానము లన్నియు అందరిచే అంగీకరింపబడెను.

* * * * *

అస్పృశ్యతానివారణము

కాకినగరమున 18 వ తేదీన జరిగిన మహాసభలో అస్పృశ్యతను తొలగింపవలె నను తీర్మానమును సభ్యులందరు నామోదించవలె నని కోరుచు పండిత మహామహాన మాళవాగారు పవన్యసింపగా పూర్వాచారపాత్రాసలకు పండితులు తీవ్రమగు ప్రాతిహేయములు చూపిరి. కాన శాతీర్మానము వదలుకొనబడెను. బ్రాహ్మణులలో భిన్నకాఖులవారందరును కలసి భుజింపవచ్చు నను తీర్మానమును గూర్చిచాడ చాలచర్చ జరిగెనది. అటుల భుజింపుట దూష్యముని కాస్త్రములు నిషేధించలేదని. పూర్వాచారపాత్రాసలు గూడ నాసభలో నొప్పుకొనిరి గాని వారు తీర్మానమున కంగీకరింపలేదు. ఆ తీర్మానముగూడ స్వభయెడి. (అ. (వె)

కాకినాడలో పడవలవారి సమ్మెకట్టు

ఇది ప్రారంభించి 10 రోజులై 16 వ తేదీతో ఆంత మొందినది. పడవలుగలవారి కిచ్చే రూ 9-6-0 అద్దె యిచ్చెదము నాల్గింకలారుకు కూలి 100 బస్తాలకు రూ 1-12-0 యిచ్చుక తగ్గించెద మకుటచేత ఈసమ్మెకట్టు వచ్చిననని యిదివరలో ఈప్రతికయందు వ్రాయబడెను. ఇప్పుడు ప్రభుత్వమువారు మామూలు కూలి రూ 1-12-0 యిచ్చుట కంగీకరించిరి. పడవల వారిఅద్దె 100 బస్తాలకు రూ 9-6-0 కంటె వృద్ధి చేయవలసిన దన్నవిషయము ఇంకను పరిష్కారముగా నున్నది. కూలి అద్దె అంతయును కల్పి రూ 12 లకు తక్కువకావడం ఏర్పాటుచేసెదరని అనుకొనుచున్నారు. కాని యింకను ఎక్కువ రావలె నని బోటుమెచ్చు కొంటి నేవకొవారి ఏబట్టు దెబ్బలాదుచున్నారు. ఈవిషయములో ఏబట్టుయిన ది జనలో ప్రోద్బావ ప్రేడింపకంపెనెవారు విద్యావిహీనలైనవారివిషయమై తగు శ్రద్ధసహించి వారి యార్థినితీసి కొంత తొలగింపజేయుచున్నందులకు సంస్తపనీయులు. మరియు, కర్తవ్యలకు గూడ ఏర్పాటుచేయబడిన కేటుకంటె ఎక్కువలేకండె తమ సరకులను ఉచితరీతిని శ్రమ లేకుండా ప్రేక్షకులకు రవాణాచేయుట ఒక సౌకర్యము కల్గినది

భేతులకు, మెడకు చొక్కాలలేకుండ పాఠశాలకు బోవుచున్న బాలికలచేతులమీద ధృతినిబోసిరి. చాలమంది బాలికలకు చేతులు భయంకరముగ కాలిసి. ఇది ఏదెక్కు రాజవిధిలో జరిగెను. బాలికలు చేతులకు చొక్కాలు లేకుండ ఉత్తమెడతో రామడదని ఈపనిచేసినవారి యుద్దేశ్యము.

మంచి అమెరికను గుట్టుముతో తన గుట్టుమును పరుగెత్తించి పండెను గెలుచుటకు వివిధవాస్తవ్యుడగు బెత్తగా రంగీకరించిరి.

భీమిలో ఇల్లు కూలుట

ప్రాణనష్టము కలుగుట

19 వ తేది రాత్రి భీమిలో ఇల్లుకూలుటవలన ఒక శ్రీ చనిపోయెను. చిన్న పిల్లలమీద దెబ్బతగిలి ప్రాణనష్టము కలుగినది.

సర్ ఫిరోజ్ మహమెదాగారి స్మరణచిహ్నము

సర్ ఫిరోజ్ మహమెదాగారి స్మరణచిహ్నము నిర్మాణమునకు కమిటీ చేయబడిన 18 వేలరూపాయల సంఘమువారు బాంబాయికి విద్యాలయమున కొని యిం. యే. కట్టించుచున్నది.

ఇండియన్ ఆడిట్ అకౌంట్స్ సర్వీస్ పరీక్షలు

ప్రభుత్వ పరీక్షనము

ఇండియన్ ఆడిట్ అకౌంట్స్ సర్వీసున కొక ప్రాజెక్టును, మిలిటరీ ఆకౌంట్స్ కి కొన్ని ఇతర ప్రాజెక్టులకు నియమించుట అలవాదముగా ఉన్నది.

కెన్యా నిర్ణయము

అహమదాబాదు మిలీటరీ ఆఫీసు

అహమదాబాదు మిలీటరీ ఆఫీసు కేన్యా నిర్ణయమునా తేలికగా ఉండేందుకు ప్రతిభాపూర్వకముగా పనిచేయుచున్నది.

శివసముద్రముపై కావేరివంతెన కూలుట

17 వ తేది సాయంత్రమున కేవలము దురుదృష్టముగా కావేరి వంతెన కూలిపోయెను. ఈ వంతెన కొల్లెడలు పోవుచున్నది.

రైలుకట్ట చెడిపోవుట

ఆదిత్యపేట, తి. న. రైలు మార్గ ప్రాంతముల మధ్య 182 1/2 మైళ్ళదూరమున ఉండియున్న రైల్వే గండ్లపడక. ప్రయాణికులకు సలహాచేయటం అవసరము.

కెప్టెన్ వికెర్ల మోక్షము: రైలి నెలల వి. ఖయ్యము 20

రూపల జరిమానాయందు జరిమానా కెల్లించుట ఒక నెల విడియించును లాహోరులో మొదటితరగతి మేజిస్ట్రేటుచే విధించబడినది.

ప్రెస్ బిల్డింగ్ కెప్టెన్ అను పేరుతో అడవి అంటు 'ని బ్రహ్మాండముగా మండిపోయెను. 'వారు' తిరము నుండి వచ్చిరి.

జులైందు యాద్యములలో కనిపించిన అవకాశములు మరల పండిత ప్రతిభవారు యాద్యములను ఇతరుల వారులలో ముందుగా, 2500 పానులు బరువుల పెట్టెను.

చెన్నపురి బజారుధరలు

ఆగస్టు 21-వ తేది మంగళవారము

- (1) ధాన్యములు: దసరాలు రూ 1-కి రు 45.0-0 మొదలు 55.0-0 వరకు. (2) వస్త్ర ధాన్యములు: కందులు బస్తా 1-కి 205 రు. 12.0-0 రు 12.8-0. (3) నూనె వస్తువులు: నవ్వునూనె రూ 1-కి రు 150.0-0 155.0-0. (4) చిల్లర వస్తువులు: రాయపసుపు రూ 1-కి రు 215.0-0 220.0-0. (5) ఇనుము: పట్టాలు రథం రూ 1-కి రు 84.0-0 85.0-0. (6) లోహములు: పెండి 100 కులంకు రు 78.0-0 80.0-0. (7) రంగులు అలిజరైలు: అవకాశము 20 డిగ్రీలు రు 240. డిటా 16 డిగ్రీ-215.

వాతావరణ స్థితి

1923-సం ఆగస్టునెల 21-వ తేది మంగళవారము

Table with 6 columns: Station, Max Temp, Min Temp, Rainfall, Humidity, Wind. Rows include various stations like Godavari, Khammam, etc.

సర్కారులు: చుచిలిపట్నమున మబ్బులు లేవుగా ఇతర ప్రదేశములలో మబ్బులు ఉన్నవి. విశాఖపట్నము చుచిలిపట్నములకన్న అధిక చాల తక్కువగా ఉన్నది. పటిపేడిమి 6 మొదలు 6 డిగ్రీలు, చుచిలిపట్నమున రాత్రివేదిమి 8 1/2 డిగ్రీలు అధికము.

దేశ వార్తలు

ఐరిషు ఎన్నికలు

పోటీ విస్తారముగ నుండుట

లండన్, ఆగస్టు 20:—ఉదయము 12-25. 'టైమ్స్' ప్రకారము ఐరిషు డిల్లీనుండి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—నిజాన్ పోటీలు ఎన్నికలకు 'సామి' కేసు' జరిగినది. 860 అభ్యర్థులు అందరినీ మునుపు అసలు స్థానములు 158, ఈ 860 అభ్యర్థులలోను 5 గురు స్త్రీలు ఉన్నారు. ప్రస్తుతమునందు యభ్యర్థుల వివరములు:—

ప్రభుత్వ పక్షము	108
రిపబ్లికనులు	81
ఇండిపెండెంటు	46
రైతులు	41
కార్మికులు	89
వర్తకులు	7

సామి కేసులకు ఆల్లరులు లేనందుననే జరిగింది. రాకల్ పడితుని కనకూలముగ పవనగతి లోక ప్రయత్నములను మానుకొనెను.

డల్లీను విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యులు మరల పోటీకేసుడగ నే విశ్వవిద్యాలయపు సభ్యులుగ నియమింపబడిరి.

బురుగురు రిపబ్లికనులు డివెలాగేరితో అనుభవించిన కేసులకు ప్రతినిధులను, 5 స్థానములలోను రెండు స్థానములను సంపాదించెదనని అనకొనుచున్నారు. చాల తీవ్రముగా పోటీ డల్లీనులో జరుగుచున్నది. ఇక్కడ 28 స్థానములకును 45 గురు అభ్యర్థులు ఉన్నారు.

రిపబ్లికనుల ప్రధాన కార్యాలయమును ప్రీస్టేటు సేనలు ముట్టడించినవి. ఎన్నికలను ఏర్పాటుచేయు అధికారియగు ఈ ముక్తడన్లీ గారు అరెస్టుచేయబడిరి. వారి ఇల్లు సోదాచేయబడినది. మార్కిసికిజ ప్రభుత్వమును గూర్చి తొందరజేయులేదు.

డల్లీనులో గొప్ప రిపబ్లికనులసభ జరిగెను. అసభ్యులందు డివెలాగేరిని పండ్ల డేండ్ల కొమారుడును ఎరుక్కయిన చయి బురుగురి 16 ఏడ్ల కొడుకును నుకన్యసిందిరి.

కాన్గ్రెసు గారు

డివెలాగేరిని అరెస్టుచేసినచోట కాన్గ్రెసు గారు హత్యసిందిరి ఉన్న సయోజనమును జూచుటకు విమానములో వెడలిరి

వృద్ధులు యౌవనులగుట

70 ఏడ్లగుల ఇద్దరిని మరల యౌవనులుగ వారుకావు అను వైద్యుడు ఇతరంతువుల మాంసపిండములను పీరికిరేమున జేర్చి జేయగల్గెను రోము నగరమున ఇరుగవు కాంగ్రెసుకు ఈ విచిత్రములు జూపబడెను.

మూడేండ్లయిన తరువాత ఈ చికిత్స 4 జనుల స్వప్నముగ కనిపించును.

ప్రారంభములో ఇదికొంత తెలివినవచ్చిన పిల్లవాండకు "ఫ్రెండ్లొక్కాండు" జేర్చుటచే అత్యధిభిక్షుగుడు ఫలితములు గలిగినది.

మనకేరములో తేట్టిగాని, దుప్పెముగ నుట్టిగాని మా సపిండములకు బదులు ఇతరజంతువుల మాంసపిండములను జేర్చిన క్రొత్తకత్తి ఏర్పడెను. వపునకులు పుంసత్వమును సంపాదించెదరు. నేర్పులు, దొంగలు మున్నగువారుగూడెప్పుడుకల వింతులు గవచ్చును. స్త్రీలకు మదకరటి రోగములు గూడ పోవును. వారికిలమును గూడ మార్పువచ్చును. కిరికిరముగూడ పోవును. మంచినీటికొరతము గలవారికి రోగమువచ్చినపుడు గాని విచారముతో నన్ను వారికి వైద్యులు గ్లాండును మాంసపిండములను మందుగ నిచ్చుచున్నాడు. కిరికిరమునె నాక బుద్ధిలమును గూడ నభివృద్ధిజేయును.

తైలర్లను ఇండియా రాజకర్తలకు నున్న కీర్తికి ఎల్లొక ప్రభువుగారి భార్య కర్నూలు ప్రెస్టింపుగారి పె డ్డిజేసికొనునది. ఈమెకు ఇదిశ్రుతి వివాహము.

పోను 1 కి 17000000 మార్కులు విక్రయ మగుచున్నది.

తుర్కీలో మద్యపాననిషేధము

సంగతుండుట

అంటోలియాలో మూడే డ్లండి మద్యపాన నిషేధపు తీరుపు అమలులో నున్నను తాగుడును మాన్పలేదు. మీదు విక్రేయి ఆదాయమునకు సమ్యక్ముగాడ కచ్చివడి. అందుచే ఈ కాననమును గొంతవంతు సురంపవలెనని అంగోరా అంబ్లీవారు నూదించుచున్నాడు. అల్కహోలునిద దుర్భరమును పన్నునిధిం పబదును. త్రాగుబోతుకొరతమునకు కేతు ఎక్కువ జేయబడును. (ఇగ్లీమ్యుక్)

స్పెయిన్ - మరాకో

స్పెయిన్ ప్రభుత్వముగారు మరాకోలో శత్రుత్వము వారికి ఉండింది లోబరుకొనటకు మైరిక ప్రయత్నములు చురుకుగ జరుగుచున్నవి. ప్యాసినుండి రూటుకు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు.

బల్గేరియా ఆందోళనపరులు

కుట్రదారులను శిక్షించుట

సోఫియా, ఆగస్టు 18:—ప్రాంతు లిస్కీ ప్రభుత్వవర్గము నకు జేరిక గొందరు మంత్రులను ప్రభుత్వ ప్రభుత్వమువారివై కత్తికట్టి నిరంధము వాస సమర్థిని స్థాపనా గాధినిసానము వారు వ్యవసాయకాఖా మాత్యునికి 15 ఏండ్లు శిక్షను, 38 గురికి 2 ఏండ్లకుండి 4 ఏండ్లకు పై శిక్షను విధించిరి. వ్యవసాయకాఖా మాత్యుకు ఓరుపు లిస్కీల జకోస్టానియాకు పారిపోయిరి.

పరాసుల ఆర్థిక పరిస్థితులు

ప్రాచీన భారత పరిపాలనకు ఆర్థిక పరిస్థితులు కారణముగాని ఆర్థికమర్తి తెలియజేసెను. పరాసులను చిత్తులవైట్టుటకు జేయుచున్న ప్రయత్నములు కారణమనిరి. మాస్కో పార్లమెంటు ప్రభుత్వము అత్యంత వైభవముతో ప్రారంభమాయెను. చిదిరిక. క్రాసికొగార్డు విజేకాం ప్రతి నిధుతో ముచ్చటించిరి.

చీవాలో నుడిగలిచే రేవులు పాడైనవి. నోలు నష్టపడినవి. ఇండ్ల నీజులు కూలిపోయినవి. చాలా మంది ప్రజలు చనిపోయిరి. కొంతమందికి గాయములు మానుచున్నవి.

ఇటలీలో కమ్యూనిస్టుల కుట్ర

మైలానులో సంగతులు బయల్పడుట

లండన్, ఆగస్టు 20:—ఉదయము 12-5. మైలాను నుండి టైమ్స్ ప్రత్యేకవిలేఖరి ఇట్లు తెలుపుచున్నాడు:—ఇటలీలో అమృతనివాడగు రోసి నెల్లీ గారు, ఆయన కార్యదర్శి యగు ఒక యువతియు అరెస్టుచేయబడిరి. ఈ అరెస్టుచే ఎన్నియో సంగతులు బయల్పడినవి. రోసి నెల్లీ గారు వైకిమాట్రెను వర్తకవ్యాపారము చేయుచున్నాడు. పోలీసు వారమునింది ఇతడున్న కార్యాలయమును నెడకియాడ కిషియాలోనున్న ప్రధానకమ్యూనిస్టుల కార్యాలయమువారితో ఉత్త్రప్రభుత్వములను రాయవారములను జరుపుచున్నటులు కాగితము లెన్నియో కట్టుకడనవి. వాదావాగములన్నియు సాంకేతిక భావములనున్నవి. 'స్క్వెల్లో' వ్యవహారము అంతయు నడుచుచున్నది. వైక్యములో ప్రచారముచేయుటకును, ఆయుధసామగ్రిని బా (ప్రతి బెట్టుటకును మాస్కోనుండి ఈతడు సామును బుచ్చుకొన్నటులును కాగితములు దొంగిలించి లేఖలు చాలా నెరవేరుడై విదాన వ్రాసుబడినవి. వాటిని దుస్తులతో కట్టిన ఎవరును గుర్తించుటకు మీ తేటతెలుపుకై ధంతుడునుతో కట్టిరి. ఆయుధములు, మ. ఫిరంగులు, బా బులు, రివోల్వరులు (పియానుండి వచ్చినటులును వాటిని ఇటలీ పంది నెట్టి టును కాగితములు విక్రేయి. ఉత్త్రపుతేజి వెనుకే కమ్యూనిస్టులు తంకికార్యాలయమునను, నెడ్ల ఉద్యోగులుగన, వార్తాసంకేతములను పంపేయటకు సిద్ధముగ నుండెదలెని ఉత్త్రపుతేజుగడెను.

ఇటలీలో నన్ను కమ్యూనిస్టు ప్రచారక కార్యాలయాధికారిని రోసి నెల్లీ గారు ఒప్పకొనిరి.

క్రొత్తబర్మొ చాన్సిలరును కమ్యూనిస్టును, వాటియ వారుములు దాక్కుని భద్రవాహా ఎర్ల బర్మొగార్ల గతి కట్టుచెడించుచున్నా రని తెలియుచున్నది (స్ట్రెట్సుమక్)

రూ రు స మ స్వ

పాయిం కేరు గారు లోబరుటలేదు

లండన్, ఆగస్టు 18:—ఫ్రెంచికత్తిల వారము కొంత వరకు విడితెగినను బ్రిటిషువారికి ఫ్రెంచివారిచు ప్రభుత్వతర మానుబట్టియాడ కర్తవ్యవారము వదురు నని తోచుటలేదు. ఇది బ్రిటిషువ్యాఖ్యాతల యభిప్రాయము. పాయిం కేరు గారు ఆయన పట్టును వదిలుటలేదు.

వచ్చేవారము పరాసులు తమప్రభుత్వతరము నందజేసెదను. దీని కలలాకటి కర్తవ్యప్రభుత్వ రెండజేయబడును.

ఎయిక్స్ లెన్ బెయిన్సుకు బయలుదేరుటకుముందు బార్లిస్టు గా రిసకలు సంకతో నెడక.

ఫ్రెంచికత్తిలు పాయిం కేరు గారును బార్లిస్టు గారును కలసి సంప్రదించెద రనుచున్నవి. కాని లండన్లో ఆసలుపరి స్థితులు స్పష్టముగ జేయబడినగాని ఈ సమావేశములవలన లాభ నుండదని అనుచున్నారు

బ్రిటిషువారి వాదములకు ఆక్షేపణలు తెలియజేయుటకు ముందు పాయిం కేరు గారు ఫ్రెంచి విధానమును ముందుతెలియజేసి తందు చర్చజరుగుటకు మార్గము సేర్పాటుజేయుదురు. ఏ విషయముల సెత్తుకొన్న ఒకంబడిక కుదురునో అవిషయముల నే ఎత్తుకొనెదరు. ఈ ప్రకారము పరాసులు తమ సున్నా ద్భావమును, మైలిని వెల్లడిజేసెదక.

ఫ్రెంచివారు తమ విధానమును మిక్రమందలి నిధానముతో సరిపుచ్చుటకు పరాసులు శిక్షించెదలేక ప్రయత్నించెదరు. తమ బాధలు లగ్గుటకు సంఘీభాముతో జనిజేసిన లాభముండునని తోచిన, ఆ ప్రకారము చేయుటకు సంకల్పముగ నుండురు. క్యుటలరలె నే బాతులును డ నై లికి విషమాకథ ఏర్పడినపుడు ఏకమగుట లాభంపరునియు అనగరననియు గ్రహించి రనిరి.

గేట్సుబిటనులో కార్మికులకు పని లేకపోవుటకు రూరు ఆక్రమణ ఎంతమాత్రము కారణము గాని పాయిం కేరు గారు తెలియజేసిరి. ఆక్రమణ వ్యామధ్యము వాదా యను వాదములను గర్హించిరి. క్యువహారము వియూమార్గమును జూడెదలె ననిరి.

మార్కు ధర

మార్కుధర పడిపోవుటకు రివిస్ట్రాంట్ అధికారులు తరవాదులని ప్రజలు ఆందోళనము జేయుచున్నారని రివిస్ట్రాంట్ వెనె డెంటు వైస్సెసి డెంటును మూడు రోలులో రాజీనామా నీయనలెనని గోరుచున్నాడు. అట్లుచేయచో తక్షణము పిరిని ఉద్యోగములనుండి తొలగించుటకు సాంఘిక ప్రభావ్యామ్యవారులు రివిస్ట్రాంట్ కధను సమావేశము జేయవలెనని గోరుచున్నారు. ఆర్థిక పరిస్థితులీ టివన్పుటకు పిరిపురే కావలట.

ఎయిక్స్ లా ఛాఫలులో బెల్జియనులు రైలు కట్టులను తంకులను సరికేజేయుటకు జర్మనులు ప్రధానకార్యాలయము నేర్పరుచుకొన్నటులు గ్రహించి ఆకార్యాలయమును కనుగొని బ్రుసెల్సు విలేఖరి తెలుపుచున్నాడు. 20 మంది అరెస్టు చేయబడిరి. బాంబులు రివాల్యరులు కట్టుకడెను.

గెల్వెక్ కర్మములో ఫ్రెంచి నైతికుని కాల్పించిరిట జర్మను దొంగడు త్రొక్కుడు ఒండికి తీపములేనంద బోవుచు కాల్పించెనట. చాలమంది అరెస్టుచేసిరి. ఆయుధములను ఫ్రెంచివారు కళపరుచుకొన్నారు.

పరాసులు 18-వ తేదీని రివిస్ట్రాంట్ కు పోవుచున్న 18700000000 మార్కులను కట్టుకొనిరి.

రూరులో దొంగి జరుగుచున్నను పరిస్థితులు కొంత ముగ నున్నవి. పరివాండ్రును జర్మను పోలీసువారును కొట్టుకొనుచున్నారు.

పార్లమెంటుకలను కట్టుకడెనవారికి 20 ఏడ్ల శిక్షను, 500000 లంగారుమార్కుల అపరాధమును విధించెద మనియు అంబ్లీకత్తిమందలి ఏజంటులకు చాచినవారికి 5 తేండ్లశిక్షను, 500.00 లంగారు మార్కుల అపరాధమును విధించెద మని డి గోటుసే శాని పరాసులతరపున ప్రకటించెక.

బ్రిటిషు నౌకాళము కూలీలమెప్పు ఆ తరించినది. మంగళ వారమునాడు కునిలో ప్రవేశించెదరు.

100 6 23

అవసరదేశీయమహాజన సభ

ఆంధ్రులపట్టికధర్మము

భిక్షుగణమున ప్రత్యేక దేశీయ మహాజనసభ సమావేశము గానూ, దేశ భారతీయ మహాజనసభ సమావేశమున భిక్షుగణమును గూర్చిన విషయమును సమగ్రము పరిష్కరించుటకే యీ మహాజనసభ గానున్నది. దేశమున దేశీయ మహాజనసభయే మేలెంచినది. కాననభావప్రకారము సభా బహిష్కారము యొక్కది స్వరాజ్యసంపాదనకు తోడ్పడ గలదు అను విషయము నీచమహాజన సభయందునున్నది. భారతభందపు భావిభాగ్య అసహాయోద్యమ జయపజయములు యాచుకావలసిన సభానిష్ఠయనునై నాధారపడియున్నది. ప్రపంచ మెల్లను ఈమహాజన యేమి యొక్కనో యని యాతుకరతతో జూచుచున్నార. దాక్షిణ్య సమ్రాజ్యము నెట్లే వదిలియున్నాడు. ప్రపంచములోని కలల పురుషులందరినీ ప్రభావితముచేయు ఋషికుల్యుడగు గాంధీమహాత్మునిచే బ్రసాదింపబడి కలకత్తా శాసనసభ అసామ్యచాటాదు నగరములందును గయ్యాక్షేత్రమున బరిగిని దేశీయమహాజనసభలను సమగ్ర భారతమహాజన సభ సామోదించబడి స్వరాజ్యసాధనమునైన అసహాయోద్యమము నేడు చావుబతుకులమీద నున్నది. సహాయరాజ్యోద్యమమునకు ఆయువుపట్టుగా కాననభావసహిష్కారమునకు దేశీయభందును నీచిని పరివారమును స్వస్తి చెప్పవలయునని మహాప్రయత్నములు చేయుచున్నారు.

రాజ్యపు అవసరసభలో కాననభావ ప్రవేశము యా తాదానింపబడునెడల దేశమునకు గొప్పయోగము వాటిల్లును. అసహాయోద్యమమునంతటితో నంతరించిపోవును. అసహాయోద్యమమునకు కాననభావసహిష్కారము మూలస్థంభము. అద్దానికె విభూతము గలగునెడల సహాయరాజ్యమును గూర్చిపోవును. కాంగ్రెసుమహాసభాప్రతినిధులు గొప్పభంగము వాటిల్లును. కాంగ్రెసు ప్రజావాదుల యొక్కయు చెల్లినదగును. సహాయరాజ్యమును స్వరాజ్యస్థాపనకు ముఖ్యసాధనమని దలపోయువారలు రాజకీయ రంగమునందే నెలవుకొందురు. ప్రజలలో కాంగ్రెసు ప్రతిష్ఠానుభవమును విశ్వాసమును గలయును. నిర్భాగ్యకార్యక్రమము, నెనుకట్టును. నాయకులందరూ కాననసభల నలంకరించునెడల ఉద్యమము నడుచుకొట్టుకొని వివిధవిహిష్కారములలో ముఖ్యమగు కాననసభా బహిష్కారము పీఠిపోవునెడల పాతకాల న్యాయ ఫావవిహిష్కారముల విశ్వసించువారలకి తమవృత్తుల వివర్ధించిన న్యాయవదులును పాతకాల బహిష్కారించిన ఉపాధ్యాయులును విద్యార్థి సంకల్పమును మరలవారివారి నెలవులకు బోయెదరు. ఇంకెక్కడ యసహాయోద్యమము?

మరియు ప్రజలందరూను కాననసభాబహిష్కారము దలిచి న్యాయ మడుగుంటుంది. వారింకను కాననసభాబహిష్కారము యొక్క మూలస్థంభమని దలంచుచున్నారు. దినదినము కాననసభలందు ప్రజాక్షేమకరములగు తీర్మానము లవలయుముగాంచుట వారుగన్నులూ జూచుచున్నారు. కాననసభల నిర్వహణ వారికి కేంద్రీకరించినది. ఉపసభాసభ, కన్యాసభ, గాంధీమహాత్ముని విడుదల మున్నగు విషయములలో కాననసభ లొందినవిధములు వారు జూచుచునే యున్నార గాన అవసరదేశీయ మహాజనసభ బోవునెడల ప్రజలయొద్ద ప్రాయముల యాచుకావలసిన సమగ్రమున వ్యక్తిరీతింపవలయును. లేనియెడల ప్రజలకు ద్రోహ మొనర్చినవార లగుదురు.

ఆంధ్రమహాజన లండను యీ మహాసభకు ప్రతినిధుల బంతులలో ఆయాప్రతినిధుల యభిప్రాయముల గుర్తింపగి మరీ పంపవలయును. వారు తమయభిప్రాయములతో నేటిదినంబి తమయభిప్రాయములనే నీచభావమున నెల్లడింపగలరని నమ్మకము గలవారి నే ప్రతినిధులుగ నెన్నుకొనవలయును. తామపేక్ష వహించినయెడల దేశమునకు మహాప్రయోగ చెచ్చిపెట్టినవారగుదురు. మహాత్మునకును అసహాయోద్యమమునకు ద్రోహ మొనర్చి వారిగుదురు ఫలపుష్పమనినీకమగు అసహాయోద్యమ మహాత్మునిను గూర్చినవారగుదురు. ఆంధ్రమహాజన లండను మహాత్ముని మున్నన బదిసియున్నారు. వారిస్వార్థిత్వమును మహాత్మునిగాద ప్రకటించియున్నారు. భారతీయ మన నెట్లు ఆంధ్రము అసహాయోద్యమకర్తయను బాగుగ్రహించి అద్దాని విషయమునై కడుచీకుతో కృషిచేసిగని ప్రతిష్ఠ గడించియున్నారు. ఈవిధానమునకుగూడ ఆంధ్రము తమకతిత్వము నిర్వహించెదరుగాక. స్వార్థిత్వమును మహాత్ముడు కాగావునకును బంధంపబడిన తరుణమున ఆంధ్రులారని విడదాడకుండుగాక. ఆరనికి ప్రాణకుల్యులగు అసహాయోద్యమమునకు విశాళము గల్పించకుండుగాక. ఆంధ్రులందరూ నీచరణమున

శాసనసభలు

భారతదేశములో శాసనసభలు విషయమై యభిప్రాయ భేదములు పెద్దపెద్దలందే గానించుచున్నవి. కొందఱు దేశమునదేరించుటకు బ్రయోజనకరములు గానున్నను వానినందే యే పరిశోధనముగ నైనను కొన్ని యంశములను సాధించవచ్చునందురు. కొందఱు నిరసయోగములగుటగాక అసర్వదా యోగము లనుచున్నారు. మొత్తమున నీశాసనసభలు సంపూర్ణ ఫలప్రకాశములగాని, చాలకల తుపకారములను గావించుచుండెననిగాని చెప్పువారు లేనేలేదు. ఈశాసనసభలనే సంస్కరణము ప్రసాదించెనో, ఆసంస్కరణముల నిర్మించినవారయి, వాని నాచరణలో బెట్టుటయు ముఖ్యకార్యభారమును వహించినవారను గూడ నివి జయద్రవ్యములగుటలేదు. శాసనసభల ప్రసక్తి పెట్టుకొనువారి నందఱిని రెండురెండుగా విభజింప వచ్చును. (1) చెలుకుదండలు గానున్నను చొప్పుదండలుగానైనను కొంత తీసిని జూపుగాన పీఠిలననే స్వల్పభాగము చేపొననకు ఆస్వల్పమునే యానించి వానిని నిలువబెట్టవలయుననువారు. (2) ఈచొప్పుదండలు కలయిన మహామహులందఱును పాటుపడవలసి వచ్చుచున్నదిగాన, వీరేక్రియార్థుల నన్నింటిని నిట్టి మంద్రాధములకే వినియోగించుకొనినచో, సామాన్యులగు జనబాహుళ్యమునకున్న తాదర్శము లేక జాతియంతయు ప్రస్తుతమగుచున్న దనువారు రెండవ రెండువారు.

మొదటిరెండువారు మితవాదులు, జస్టిసుఫకము వారు, నేషనలిస్టులు, హోమోరూలర్లు మున్నగు వివిధసమితులవారను కొంత ప్రత్యక్షాభివ్యక్తియవలన అసగ్ర ప్రత్యక్షముగా పరిభ్రమించుటయు రెండవరెండువారి పాటనే పాడ మొనరించెను. కాని కామును మాత్రము వారిలోగలవుట లేదు. మతము తాముగడించిన యనుభవముతో ముఖముమొగము నుంచున నెట్లుంటును. సహిష్కారకర్మగా, దామృ మొదట బూనినకార్యమునే సాగించెంచుచున్నాడు. వీరికి ఫలప్రాప్తియిం దాకలేదు. రెండవరెండువారు జాతీయవాదులగు అసహాయవాదులను నేడు రెండుభాగములుగ జేయుచున్నాడు. వారిలో కాననసభలు నిర్వహములు. లక్ష్మణదేవ కంటిని. వీరివలన పాటులభించవు. కాని వీరిలో నాటలాడుకొనుచు కొందఱు పెద్దమార్గముల బోవుచున్నార గాన వానిని బట్టుకొని విశాళముగావించవలయునను కాని యొక్కటి బయలుదేరినది. తక్కినవారు మూడో శాసనాదు నిర్వహములని విడుదల చేగాక, భిక్షుకు పాతకములు అసర్వముల మూడిచువారి పాడయే మఱు కలదనుచున్నారు. గాంధీకర్తవ్యమున జీవితమున సంపూర్ణముగ ననుకరించవలయు నందురు. వీరిలోనుండి చీకటిపోవుచున్నవారు గాంధీకర్తవ్యమున కిద్దాంతిత్వా యొక్కవారను నాచరణలో యుక్తిమార్గములమీద నాడరణి యును అనుచున్నారు.

ఇట్లు పెద్దపెద్దలు, మహామహులు, సిద్ధాంత రాధారిముల నడుపువారు భిక్షుభిక్షు మార్గముల జేరిరి. ఏ తెల్లున్నను వీరిందఱును దమ ప్రాతిభిధ్యము నంగీరించు వోజర్ల యభిప్రాయములనే కల్పించియున్నామనుచున్నారు. కావున జనసామాన్యులు తామ వోటునియ్యకగనా? అసలే వోటునియ్యరాదా? ఇచ్చినయెడల నెట్టివారి కియ్యగలను? అవోట్లవలన ప్రతినిధులుగా నెప్పుడువారు నడుపుకాటక మెటువంటిది? ఆ నాటకము కలన దేశమునకు రాదగు నాధిక నైతిక లాభాలాభము లెట్టిది? ఈకార్యముల జేయించుచున్న జనసామాన్యులకు గల నైతిక బాధ్యత ఎంతవలది? అనువిషయముల సమూహావలము చేయవలసిన కాల మున్నమైనది ఇట్టి ప్రశ్నలకు తెలుకొనినవారు ఏపక్షమువారైనను దేశమాతయే ద్రోహమునేసినవారగుదురు! ఇందుకొకటి ఆంధ్రరాష్ట్రము కాంగ్రెసు సంఘము వారు కాననసభల సమగ్రచరిత్రను, వాని నిర్మాణ వివరములను బ్రకటింపగలరది. ఆకార్యమును తూర్పు కృష్ణాజిల్లా కాంగ్రెసు సంఘ కార్యదర్శిగారును, నుకూల దేశసేవకులు చెలుకువాడ

నృపమత్తులై యుండుట శ్రేయస్కరము. స్వరాజ్యమును వారు తమపక్షమువాని దేశీయమహాజన సంఘమున తీరవగు సంచారము చేయుచున్నారు. అసహాయోద్యమ భారతీయ భాగ్యోగమునకు కరణమని దలంచువారు లందరూ దూరమని తలంచక వ్యయమని యోచింపక జెల్లి సమావేశమున కయగలయును. ఆంధ్రమహాజన లండను శాసనసభాబహిష్కారమును విశ్వసించవారలనే ప్రతినిధులుగ బంపి దేశీయ మహాసభాప్రతినిధులుగాపాడి అసహాయోద్యమవిషయమునకు తోడ్పడి తమ పవిత్రధర్మమును నిర్వర్తింతురు గాక!

వేలూరి సత్యనారాయణ

వేలూరి సత్యనారాయణ వామ శివశర్మ, వీరి శాసనసభలు" అను గ్రంథమును ముద్రణ పరిపాలనావిధానము, కాననసభల పుట్టుపు, పూర్వోత్తర చరిత్రయు సమగ్రముగ జూడవచ్చును. స్వరాజ్యముగానే రాజదోహమనియు, శ్రేయశాధిభ్యవమనియు భ్రమించువారెల్ల, దానిని నిరతిత్వము భారతదేశ పరిపాలనము భారతప్రజలచే నొసగబడిన యధికారము నాధారముగ గొనిన యద్యోగి కర్మముచేత నడువబడవలయు ననుటగాని, తెల్ల బల్లజాతుల ద్వేషముగాని, కడుపాతముగాని కాదనియు గ్రహించవలదు. ఈపుస్తకము అన్ని శాసనసభల నిర్మాణ రహస్యములను, ముఖ్యముగా మన చెన్నరాష్ట్ర సభయొక్క చిత్రచర్యలను విపులముగ దెలుపుచున్నది. ఈ చిత్రచర్యలు కేవలము విద్యార్థి కార్యములేగాక యెంతెంత నష్టమునకు గారణములయ్యెనో మనము గ్రహించుట ముఖ్యోపసరము. తాము ప్రజాసేవకులమనియు, ప్రజల క్షేమముకొరకే త్యాగమును తానై శాసనసభల కే పాటుపడ నుంటిమనియు బూటకములు పలికి యెన్నికలందు వోట్లను సంపాదించి, కభ్యుజన, ముక్తులునై తుదికు ప్రజోపయోగకరములగు తీర్మానములు నిర్ణయమునకు వచ్చినప్పుడు ప్రజాద్రోహము చేసిన బుద్ధియు తల చర్చలను గమనింపవలయును. కొందఱు గాంధీకర్తవ్యమును తిచ్చి నాటకములలో పాత్రలవలె వినువారితే కెభావ ఆపించుకొని తృప్తిపడుటయు, దేశార్థదాతలములగు చట్టములను, తీర్మానములను, చెలామణికి దెచ్చునప్పుడు దమను నిశించివేరి యధికారము నిరంతర చర్యల సాగించినప్పుడు గొనుగొని, మగచటి వాడే వడిచిపోవుటయు, తమకు కిరణము చేసినవారి విందు నుకడిచి భట్టులవలె వారిని పొగడుటయు మనము గమనింపవలయును. కర్మములకు అధికారములను స్వతంత్రముగా కాననసభలు పట్టుకట్టి నిర్మించిన తీర్మానములను ద్రోసివేసియు అక్రమద్రోహిచేసినవారిని సర్వైచ్చేసిన అమూల్య పెట్టియు సభికారులు స్వేచ్ఛానుకరలై యుండట మారక సంస్కరణముల ప్రత్యేక లక్షణ మనుటకు ఉన్నత దృష్టిగల బయలుపెట్టిరి తెలియవలెను. అనుగడుగునకు సభలకిచ్చిన అధికారములను ఉద్యోగుల కిచ్చుమలేసట్లు తృణీకరి చగలరనియు గ్రహించవలెను. శ్రీనివాస కృష్ణిగారిని మహాధీశాలియనియు, భారతదేశ ప్రతినిధినియు దేశదేశములందును బ్రద్యోగి, తుదకు కృష్ణిగారు శిరిసి తెలియని ప్రపంచములు చే మూని యానందించుటయు నూతన సంస్కరణముల మహిమయగుట వలనవచ్చును. ప్రస్తుతపు శాసనసభలద్వారమున స్వరాజ్యలాభముల ననుభవించుటకు అసగ్ర ఆదాయ వ్యయములై సభికారులను, ఉన్నత దృష్టిగుల శీతముల నిర్ణయించగల అర్హత, అన్ని యద్యోగములను పొందగల పౌరతీయ, కేవలము అధికార భూవాక్యమునకు పూర్వకార్యముల సజావువారిని క్షింపగల అధికారము, తిండిగతలే మాడుచున్న నిరుపేదలను మితిమీరిన పన్నుల భారము నుండి రక్షింపగల్గుట, వ్యవసాయకులకు ఉద్యోగులవలన వాటిలబాధలను, నిక్కట్లను నివారించుట, మఱు ప్రాప్తింప కల యూనిక కతాబట్టలు పట్టుని నగింపాముగాదు దుష్టారములతో, లెక్కచేసి చూపిరి. అటువంటి శాసనసభలను దాపునకుబోయి విచ్చేకము గావించుట యిం లోహము అనుసాగించు దగిచేరి దానితో కెనలలాడవచ్చుట వంటిది.

ప్రతివోటును శాసనసభల వ్యత్యాసమును పాకల్యముగ చిత్రించి వర్ణించవలెనేగాని, అభ్యర్థుల తగుకుబెట్టకు మాటల తిను, బక్కరేమారుండును లోబడినయెడల మహాదోషముచేసినవారగుదురు. నగింపాముగాదు అభ్యర్థుల చాచ్చి ప్రజలక్షణలసిన న్యాయబద్ధములగు ప్రశ్నములను దమగ్రంథమున వినిపిరి. ఈ ప్రశ్నల నడుగుదురనచో ఒక్క అభ్యర్థి యు దయింటి చెలుకు లిక్కెనను రాజేమోయను భయము పలుకుచున్నది. ఆయినను మనము కథలగూర్చి యెట్లు నిర్ణయించుకొనినను సత్యమును గ్రహించి నిర్ణయించుకొనుట ధర్మము.

కొం. పీఠభద్రాచార్యులు.

ఆయుర్వేద వైద్యసంగ్రహము

శుభమై అనుభవనీధర్మగు 600 చిట్టలను తెలుపు సర్వసంగ్రహము ప్రతియంటు నుండదగినది అందరుచేయదగిన మయము 15 1-4-0 355 (2) వి. పి. 0-6-0 ఆంగ్లదర్శనము:— న్యాయమును రామందా కాపాడుకొను మార్గములను చూపించును, తప్పుక చదువ దగినది 15 0-6-0 వి. పి. 0-4-0 ఆయుర్వేదవిషయి:— ఆంగ్ల వైద్య, కార్య, నిభావరస్తుగుణ, చికిత్స, మొదలగునవి నాయబడు వైద్యపుత్ర. మారిది యుచితము చందా రు. 2-3-0 వైకిని ఏకకాలమందు కొనింపవారికి 8-12-0 లకు పంపెదము, ఆయుర్వేదగ్రంథముండలి, పెరిదేపి. (నల్లూరు జిల్లా)

ఆంధ్రపత్రికాంజినము

ఆంధ్రపత్రికా కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. నత్తనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీభాషాశిక్ష (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీనేర్చు కొనుటకు అనుకూలముగ నున్న వ్రాయబడినది)	...	0	5	0
హిందీమొదటివాచకము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్రమహాజనసభల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
అరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (కరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముది (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సరాభ్యాసము-పద్య కావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని వదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టచుంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు వ్యాకర్ణ డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంస్కృత శమంతకమణి వెల 0-8-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్రపత్రికాకార్యాలయము, 7, తంబుచెట్టివిధి, మద్రాసు.

శాసనసభలు

దెమ్మినైజు ముమారు 200 పుటల కొత్తగ్రంథము చెప్తున్నది. వెంకట నరసింహాచారిచే వ్రాయబడినది. ఇందు శాసనసభల పుట్టు పూర్వోత్తరములు, మతక సంస్కరణ ఫలితములు, పూసగుచ్చిల్లు నియమ పూర్వకముగా వినిపించబడినది. ఎన్నికలలోగా ప్రతి వోటరు నదివరకే గలయును. భో. పట్టాభి సీతారామయ్యగారు ప్రతి కాంగ్రెసు సభ్యుడును జరుపదగిన గ్రంథమని దీనియభిప్రాయములో (వా సిరి. 1919 సంపు ఐండియా గవర్నమెంటు శాసనముయొక్క సంక్షిప్తమైన యావదమును ఉపయుక్తకరమై మరికొన్ని యంశములు (statistics) దీని కనుబంధముగా జేర్చబడినది. కొలదిగ్రంథము మాత్రమే ముద్రించిరి.

(1) వెల ప్రతి 15 రు 0-10-0
6 ప్రతులు (పోస్టేజీతో) 8-12-0
దజను 6-8-0

(2) స్వయంబద్ధము 0-8-0
డిటో దజను 8-8-0

వైపు ప్రతులు రెండు వోకేసారికొంటే 1-0-0
పోస్టేజీవేసు. మొత్తముగా కొనువారికిని, జిల్లా కాలేజీలు సంఘములకు రేట్లువేసే. మూడుశాసనసభల కొంటే 25 శ్వరాబ్జదృష్టము మదిరము.

మేనేజరు స్వరాబ్జగ్రంథనిలయము, మచిలీపట్నము.

వెంట్రుకలే ఆందము?

రా లి పో కుం డ, జాగ్రత్త!

"Everybody's favourite Toilet, Kaminiya Oil, & Otto Dillbahar, Sold everywhere."

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఉడిరాకమునుపే త్వరపడు. ఉడివచ్చుట మొదలు చెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడైపోవును.

అంతవరకు రాసియవద్దు

నేడే

కామినీయా నూనెను

వాడుట మొదలు పెట్టుడు

(ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కెట్టి రోగమున్నది, శిశో మాంజ్యమున్నది. యిది రిజిస్ట్రేషన్. వెంట్రుకలు చిట్టుకు గాని, గుర్రుకు గాని యుండదు. మీ వెంట్రుకలకు మరల రిజిస్ట్రేషన్ మెర్చెండ్ మార్కు గల్గి పట్టుకలె నుండి మెరయు చుండును.

ఈ రోజువారే దీనిని తరీక్షించి చూడుము

వెంట్రుకలు దెట్టుకొట్టికొనునో కనిపెట్టుడు

కామినీయా తలమానిన నిన్ను శుశ్రూషిస్తూనే ఉన్నది.

కల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. ఏ. పి. వార్షిక ప్రత్యేకము.

అన్ని వోట్లలోను ఈ క్రింద లెఖనబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు

"బుటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుము.

ఇది రిజిస్టరు చేయబడినది. అత్యంతమైన గుణముగలది.

బొట్టు బుడ్డి 15 ఫర ట్యు 2-0-0

దాము బుడ్డి 15 ఫర ట్యు 0-12-0

దాము బుడ్డి 1-5 ఫర ట్యు 0-8-0

ఇది మరల ఎమ్మె.కార్.డి.రెజిస్ట్రేషన్, గవర్న అమ్మె.కార్.డి.రెజిస్ట్రేషన్ గా రిజిస్ట్రేషన్. తేదీ, 1923.

నాలు యేజింట్లు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికల్స్ కంపెనీ,

155 శామ్సామిడి, బొంబాయి.

ముఖ్యగవనింపు.

1920-వ సంవత్సరం ఆగష్టు నెల మొదటి

తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్చబడినది.

The Zandu Pharmace-
utical Works Ltd.,

Elphinstone Road, Bombay.

ఇప్పటి కాలము సనుసరించి మిక్కిలి

సమృద్ధముగాను, తప్పక గుణము నిద్రునట్లును

ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయు

చున్నాము.

హిందూ దేశమునందు జరిగిన ఆయు

ర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు

పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నారు.

పై కనిన విలాసమునకు వ్రాసినచో

ధరల పట్టి పంపబడును.

జాండూ పర్వ సూటికల్

వర్క్సు

ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు

(388)

బొంబాయి నెం 13.

ది ఆంధ్ర ఇండస్ట్రియల్ ట్రేడింగు కంపెనీ,

పోస్ట్ బాక్సు: కాకాడ.

తామర తైలము

శామర, తీట, మరద మొదలగువాటికి మంచిమందు

వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము వెల 0-6-0.

అమృతాంజనము డిటో, మదరాసు బొంబాయి